

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is: of

Schrijver	Guus Vleugel, Ton Vorstenbosch
Titel	De miraculeuze come-back van Mea M. Loman
Jaar	1982
Uitvoering	Zuidelijk Toneel Globe / Gerardjan Rijnders

Copyright (C) 1982 by Guus Vleugel en Ton Vorstenbosch

GUUS VLEUGEL EN TON VORSTENBOSCH

DE MIRACULEUZE

COME-BACK

VAN

MEA M. LOMAN

Personages

Mea L. Loman

Huib Loman

Freek Loman

Teuni De Winter

Ber Schaap

Otto Mastenbroek

Loes De Haas

Til De Vries

Jan Bol

I

In een spotlight: Ber Schaap, een bejaardenpubliek toesprekend.

BER

U weet het, al vijftien jaar brengt onze vereniging Zon en Vreugd gratis ontspanning voor bejaarden en gehandicapten. In talloze huizen in de randstad kent men de naam van Zon en Vreugd, kent men ook onze artiesten die niets te veel is om met zang en humor een avond gratis zon en vreugd te brengen bij ú. En omdat wij weten hoe weinig geld beschikbaar is voor amusement en ontspanning doen wij zulke dingen gratis en voor niks; omdat wij wéten hoe belangrijk het is zich te ontspannen zonder dat u er een sneetje krentenbrood minder om hoeft te eten, ja, nog geen krent, ook al bent u natuurlijk niet krenterig...

Wacht op een reactie uit zijn gehoor die niet komt. Donkerslag. Licht op back-stage: Loes de Haas, Til de Vries, Otto en Jan Bol

LOES

Hoor je dat, ze lachen d'r niet meer om. Nou ja, 't kán toch ook niet meer.

TIL

Zeg Otto, krijg ik nou nog wat extra's?

OTTO

Hoor 's Til, ik heb er nog 's over nagedacht maar ik kan geen uitzonderingen gaan maken.

LOES

Nee, dat zou oneerlijk zijn.

TIL

Maar de ene artieste is de andere niet. Per slot ben ik een semiprofessional en om dan alleen de reiskosten...

JAN

grappend Hier, een knaak. Gerold van een bejaarde.

TIL

Hè, jij altijd met je flauwsies.

LOES

Je wist het toen je bij Zon en Vreugd kwam. We staan hier op ideële gronden.

JAN

grappend Ik denk al wat is er toch met die grond, ideël, dat is het.

TIL

Nou, dan vraag ik het wel aan Ber.

LOES

Otto is de penningmeester. Ber is voorzitter. En dat is-ie ook de langste tijd geweest. Moet je horen. Hij wordt langzamerhand zelf half dement.

OTTO

Zoals Loes het zegt, we doen het niet voor geld.

TIL

Loes heeft makkelijk praten, Loes heeft geld van zichzelf.

OTTO

Geen gezeur meer nu... D'r even bijblijven.

BER

En nu dan de eerste artieste van vanavond: de vermaarde en charmante accordeoniste Til de Vries.

applaus

TIL

nerveus Ik moet op!

exit Til

Van nu af klinkt een accordeonpotpourri van bekende melodieën door.

BER

komt bij de anderen Moeilijk publiek vanavond. Volgens mij zit het vol met hardhorenden. Terwijl ik nog zo gezegd heb: weinig hardhorenden alstublieft, slechtzienden is minder een punt.

LOES

Wat een onzin. Ze hebben toch hun gehoorapparaten.

JAN

Misschien zijn de batterijen leeg.

LOES

Ha ha! Zeg Ber... ha, ha! we hebben het erover gehad. Otto en ik, en Til en Jan ook. En wij vinden dat jij die voordracht van Boerke Naas maar niet meer moet doen. Dat vinden ze achterhaald.

BER

Maar dan hou ik niks over.

LOES

Het is achterhaald. Bejaarden gaan ook met hun tijd mee, hè, Otto?

OTTO

Enigszins wel, ja.

LOES

Juist, bejaarden gaan ook enigszins met hun tijd mee. En trouwens, Jan is toch de conferencier, die komt ook niet voor de kat z'n kont. Die laat er ook zijn warme eten voor staan. Trouwens, de aankondigingen kan Otto binnenkort ook maar beter overnemen nu-ie toch voorzitter wordt.

BER

Dat zouden we nog bespreken.

LOES

Til zei het gisteren ook nog, en Mies ook. En laatste die klacht van Rusthoeve.

BER

Wat voor een klacht? Ik weet niks van een klacht.

LOES

Dat ze het allemaal al twintig keer hadden gehoord. Ach Ber, hoor 's, je hebt het prachtig gedaan al die jaren, maar we kunnen ons niet permitteren om d'r niet boven op te zitten. De concurrentie staat ook te trappelen, en die oudjes hebben ook recht op hun kick.

JAN

Hun laatste kick, hun laatste snik. Hoe vin je die?

Mea op

JAN

oprecht verrast Nou ja, wie hebben we daar, Mea Loman!

MEA

Hallo Jan.

JAN

oprecht hartelijk God zal me liefhebben. Mea, kindje, dat is een tijd geleden.

MEA

Op de kop af vijf en een half jaar. Ha die Loes! Dag Ber! Wat enig jullie allemaal weer te zien. Het is heel toevallig, heel toevallig. Ik heb hier namelijk een tante zitten en toen ik jullie op het bord in de hal zag aangekondigd, dacht ik, daar blijf ik een boterhammetje voor meeëten. God jongens... *tot Otto* U ken ik geloof ik niet.

LOES

Mijn begeleider.

OTTO

Toch al weer drie jaar, hoor.

MEA

De tijd gaat zo vlug, hè. Goh Ber, je begeleidt niet meer. Te druk met het voorzitterschap zeker. Dat was toen al zo tijdrovend. Hè jammer, want je kon het zo goed. Ik heb altijd zo'n steun aan je gehad.

tot Otto Nou ja, geen kwaad woord over u.

Ik heb u nooit gehoord, tenslotte. Dat krijgen we straks natuurlijk, als Loes gaat zingen.

Hè, ik verheug me d'r echt op, Loes.

LOES

nogal koel En hoe gaat het met jou?

MEA

Och nou, niet zo best eigenlijk hoor.

Nee, de laatste tijd een beetje depressief zelfs.

LOES

En je kind?

MEA

opbloeiend O, daar gaat het goed mee. Die is helemaal opgeknapt.

JAN

Je zoon, die was toch de reden dat je ermee bent opgehouden.

MEA

Hij kon er niet goed tegen dat ik zoveel van huis was, maar nu is-ie groot. Dus voor hem zou ik het niet meer hoeven laten, Ber.

BER

afwezig Wat zeg je? O, prachtig, prachtig!

LOES

En je man?

MEA

Huib? Gaat wel hoor. Nee, 't is meer dat ik zelf nogal neerslachtig ben, down, depressief. De dokter zei pas nog, u hebt wat meer afleiding nodig.

LOES

Zeg, Otto, ik wou nog even dat puntje met je doornemen.

OTTO

Wat?

LOES

Ach, je weet wel. Zullen we dat even hiernaast doen in de gang?

OTTO

Goed, Loes.

LOES

tot Mea Tot ziens dan maar. Tot over de volgende vijf en een half jaar, zullen we maar zeggen.

MEA

Nou, misschien wel iets eerder, hoor.

OTTO

Tot ziens mevrouw... Loman?

MEA

Zeg maar Mea. Artiesten onder mekaar, hè.

Otto en Loes exit

Vanachter klinkt de wijs van 'La Paloma'.

MEA

Ach, La Paloma... ik word er helemaal sentimenteel van. God, Ber, weet je nog die keer dat we optraden in dat rusthuis waar ze die mooie vleugel hadden... een echte Bechstein.

BER

Ja, ja.

MEA

Wat ging het toen lekker, hè. Ik voelde gewoon dat ik ze pakte. En jij, je speelde de sterren van de hemel. Na afloop kwam de hoofdzuster naar me toen en zei: god, mevrouw Loman, weet u dat ik van u haast nog meer heb genoten dan van de plaat. Ach, die momenten, dan weet je zo vreselijk goed waarvoor je het doet.

BER

't Is over, Mea. Ik weet het niet meer.

MEA

Hoe bedoel je dat, Ber?

BER

De laatste tijd denk ik er wel eens over het bijltje er maar bij neer te gooien.

MEA

God Ber, wat zeg je me nou. Zon en vreugd is toch je leven.

BER

Ik ben een dagje ouder geworden en de oudjes gaan ook met hun tijd mee.

MEA

Wat een onzin. Die worden toch alleen maar ouder, hè Jan?

JAN

Hun laatste kick, hun laatste snik. Hoe vin je die?

MEA

Ha ha, die gekke Jan. *vat hem even bij de schouder* Wat hebben we een pret gehad, hè, we hebben wat afgelachen. Weet je nog die avond dat ik mijn tekst kwijtraakte. In Weesp was het geloof ik, en jij zag het gebeuren. Maar je kon me niet helpen want je wist het ook niet. De smoelen die je trok. Nou, ik zat heus in de penarie hoor. Maar evengoed heb ik het bijna in mijn broek gedaan van het lachen. Ja, en het publiek wist natuurlijk ook niet hoe ze het hadden, hè, nou, toen ben ik afgegaan met zò'n hoofd, en Ber heeft het toen zo prima opgevangen. Je hebt toen nog een hele speech gehouden, hè Ber? Echt iets wat jij alleen kon.

BER

leeft op Ja ja... toen jij erbij was...!

MEA

En die mongolen, weet je nog? Die en bloc met alles meeblerden. Toen we er een avondje koorzang van hebben gemaakt. Altijd was het leuk, altijd.

BER

Maar jij was onze ster, Mea. Ze kenden je overal en ze vroegen altijd, mevrouw Loman komt toch mee, hè, onze bejaarden vinden het prachtig. Het is zo beschaafd wat ze doet, Franse chansons.

MEA

Kunnen jullie je mond houden. Ik denk erover...

BER

Wat! Kom je terug?

MEA

Ik beloof nog niets, maar ik dénk erover.

Ik moet het natuurlijk thuis nog even regelen. Maar ik denk wel dat mijn man en mijn zoon d'r mee akkoord gaan. Dus, Ber, niets geen gezeur verder over ophouden, want zonder jou is er niets aan.

Applaus, accordeon stopt.

Loes en Otto op

LOES

Ik moet op! Ik moet op! *ziet Mea* God ben jij d'r nog?

MEA

Ja, maar ik ga nu de zaal weer in, hoor.

Van jou wil ik geen noot missen. Dag allemaal, dag. Enig om jullie weer te zien. En tot gauw zullen we maar hopen.

exit Mea

Til op

TIL

blaast uit Fffft. Lekker stelletje.

Loes wil naar het podium.

BER

Ik moet je nog aankondigen.

LOES

Otto kondigt me wel aan. *loopt door, gevolgd door Otto. Applaus.*

TIL

Vraag ik of ze meezingen. Geen bek doen ze open.

Ber kijkt verslagen naar Jan.

JAN

Heb je dat in de krant gelezen over dat meisje van zestien. Die is vorige week zeventien geworden.

BER

gaat op een stoel zitten Mea L. Loman. Weet je dat 'r 's een echte Fransman in de zaal zat die later tegen iemand had gezegd, zoals die vrouw Frans zingt, 't is niet te geloven.

Bij Mea thuis. Mea en Huib aan tafel

HUIB

Dus dat is afgesproken. Je doet het niet.

MEA

Nee. Zal ik een appeltje voor je schillen?

HUIB

Ik begrijp niet hoe je het sowieso in je hersens hebt gehaald. Weer die ellende zeker, net als de vorige keer.

MEA

Een goudreinet of een golden delicious. Nee, neem maar een goudreinetje. Die worden al een beetje rimpelig. *begint appel te schillen*

HUIB

Zeker weer drie keer in de week zelf in de keuken gaan staan rotzooien. Dat ik dat nou vijf jaar geleden pikte. Toen waren de omstandigheden ook heel anders.

MEA

Je zou nu juist meer tijd hebben.

HUIB

Zie je wel, omdat ik werkloos ben. Daarom moet ik maar met me laten doen. Nee, ik verdom het. *slaat hard op tafel* Juist nu ik werkloos ben heb ik recht op een menswaardige behandeling. Ik ga 's avonds toch ook niet de hort op.

MEA

Ik hou je anders niet tegen, Huib.

HUIB

Welja, stuur me maar naar de hoeren. Maar dacht je dat ik niet weet hoe het zit. Je hebt je hersens op hol laten brengen door dat wijf.

MEA

Ik weet niet wie je bedoelt.

HUIB

Dat gescheiden mokkel van hiernaast.

MEA

Teuni is geen mokkel! En het is niet waar, het is niet wáár! Trouwens de dokter heeft gezegd, mevrouw Loman, u heeft afleiding nodig.

HUIB

Nergens voor nodig. Je hebt je valium toch al.

MEA

Kasten vol valium, ja, en kilo's slaappillen. Maar ik neem die rotzooi niet. Kan nooit goed zijn voor je lijf, voor je hersens. En jij zou ook eens een keer aan een ander kunnen denken. Jij mag werkloos zijn maar voor mij is het ook zo leuk niet, altijd een kankerende kerel over de vloer.

HUIB

O, kanker ik?

belletje

HUIB

O god, je hoeft niet te vragen wie dat is.

MEA

Stil nou, Huib *gaat opendoen*

HUIB

Wat anders dan een kankerende kerel, een kakelende kut.

Teuni op

TEUNI

zeer luid, al hoorbaar voor ze in zicht komt Hallo, ja ik denk ik heb 'm uit, ik denk ik breng 'm meteen even. D'r staat nou een heel artikel in, meid, over orale seks.

Weet je dat je dat sperma gewoon door kan slikken.

Je krijgt er niks van. Je kan het gewoon doorslikken. Hallo, Huib.

Huib bromt wat en draait zich af.

TEUNI

tot Mea Ja, ik weet natuurlijk niet of je d'r van houdt.

MEA

Van de Viva? Ja hoor, lekker modern blad tenminste.

TEUNI

Nee, dat bedoel ik niet. Orale seks, zuigen... Nou daar hebben we 't nog 's over onder vier ogen. O Huib, d'r staan ook tips in hoe je je tijd moet indelen als werkloze jongere.

HUIB

Ik ben geen werkloze jongere.

TEUNI

Hè, wat ben je toch altijd gauw op je teentjes getrapt. Heb je wat? O, ik begrijp het al. Je hebt het er zeker met 'm over gehad.

MEA

vaagjes Ja, we hadden het er net over.

TEUNI

Niet erg enthousiast zeker. Nee, dat had ik je wel kunnen voorspellen. Dat zat er dik in. Huib kennende. Huib, wanneer word je nou 's een beetje geëmancipeerd?

HUIB

Nooit.

TEUNI

Ha, je zal wel moeten. Ik zeg het je altijd, op 'n goeie dag zal je wel moeten. En je kan je d'r nou wel tegen verzetten dat Mea zich weer aan haar zang wil geven, maar iedereen heeft recht op een stuk zelfontplooiing.

HUIB

En ik dan? Het enige waar ik recht op heb is m'n VWW. En daar vreet zij ook van.

TEUNI

Ja, stel je voor. Hoor 's Huib, we hebben het allemaal reuze met je te doen hoor, maar omdat jij nu ontslagen bent hoef je een ander de pas niet af te snijden. Je zit ook veel te veel bij de pakken neer. Waarom ga je geen vrijwilligerswerk doen? Ik las laatst nog in de Echo dat ze dringende behoefte hebben aan buurthuiswerkers.

HUIB

Je kan me wat. Ik heb 17 jaar in de elektrotechniek gezeten, waarvan 8 jaar als souschef, en als ik niet hetzelfde kan krijgen steek ik geen poot uit. Ik heb recht op passende arbeid. Het is m'n recht. Dat is mijn zelfontplooiing.

TEUNI

Ja, dan weet ik het ook niet meer hoor. In ieder geval probeert Mea uit d'r depressies te komen en dat zou je wel 's mogen respecteren. Is Freek thuis? Heb je 't 'r al met Freek over gehad. Wat vindt die ervan?

MEA

Ik heb 't 'm nog niet gevraagd.

TEUNI

Je moet 't 'm ook niet vragen, gewoon zeggen.

HUIB

Durft ze niet. Ze weet dat-ie het verschrikkelijk vindt.

TEUNI

Ach, dat waren indertijd toch allemaal groeistuiptjes van Freek. Daar is-ie toch allang overheen.

MEA

Ja hè, wat is-ie de laatste tijd toch weer tierig.

TEUNI

't Is een leuk jong.

Freek op

TEUNI

O, hallo Freek. We hadden het net over je.

FREEK

Wat dan?

TEUNI

Alleen maar goeds hoor, schat. Dat je zo lekker tierig bent de laatste tijd. Zeg, jij weet het nog niet van je moeder, hè? Zal ik 't zeggen? Nou Freek, je raadt het nooit, je moeder gaat weer optreden.

FREEK

Optreden?

TEUNI

Zingen voor de bejaarden en de gehandicapten. Is dat niet fantastisch?

FREEK

Is dat waar, mam?

MEA

Ik heb er wel reuze zin in ja, als je het niet al te vervelend vindt dat ik 's avonds dikwijls weg ben. Je vader is het daar niet zo mee eens.

FREEK

Waarom niet, pa?

HUIB

Maar jongen, je weet toch wel hoe dat vijf jaar geleden ging. Ik heb dat toch nog behoorlijk goed verwerkt, maar jij jongen, jij.

TEUNI

Nou ja, wie zegt er nou zoiets.

FREEK

stamelt Ik eh... ik was toen klein, toch. Ik was te jong om het te begrijpen... ik stelde me aan...

HUIB

Verwaarloosd heeft ze je. D'r plicht als moeder verzaakt. En waarom, omdat ze het belangrijker vond d'r scheur open te trekken voor een stelletje afgetakelde ouwe lijken.

TEUNI

verontwaardigd Oooh!

MEA

Huib, hou je in! Later word jij precies zo. We worden toch allemaal oud.

TEUNI

Nou hij niet, als-ie zo doorgaat. Die is vijf jaar kasje wijlen wegens zijn hart.

HUIB

Voor mijn part. Dan ben ik er vanaf ook. Freek, jongen...

FREEK

Ja, pap.

HUIB

Zeg tegen je moeder dat je het niet goedkeurt en dat ze die overspannen ideeën uit d'r hoofd zet.

FREEK

Waarom? Ik vind, als mam weer wil gaan zingen, dan vind ik dat leuk voor d'r. Nou, ik ga naar boven, m'n huiswerk maken *wil exit, maar draait terug* Bedoel je dat je die Franse liedjes weer gaat zingen, mam?

MEA

Natuurlijk. Mijn oude repertoire.

FREEK

zeer vlak Leuk. Nou, ik hoop dat je veel succes krijgt.

exit Freek

TEUNI

Zie je wel. Totaal geen punt.

MEA

Dat komt, hij is zelf ook zo gevoelig voor kunst. Je weet dat-ie zelf creatief is.

TEUNI

Ja, die gedichten hè. Heeft-ie ze nou al opgestuurd aan de schoolkrant?

MEA

Nee, niemand mag ze lezen. Zelfs ik niet. Ik heb wel honderd keer gezegd: stuur ze op Freek, doe dat nou. Ze vinden het vast enig. Maar als je denkt dat-ie naar me luistert. Hij verdomt het gewoon. Zonde, hè?

TEUNI

Nou, ik zal wel 's met 'm praten.

MEA

Weet je dat het allemaal komt van mijn grootvader van moeders kant. Die heeft in de opera in Berlijn gezongen. Die hele kant van mijn familie, allemaal of gevoelig

en artistiek of studiekoppen, allemaal mensen die iets hebben gedaan, er zich bovenuit hebben gewerkt... *neuriet, slaat een paar toetsen aan op de piano 'Mourir, mourir!... eh heureux!!'* Ach, Huib, kon ik het je maar uitleggen.

Achter het podium in een bejaardencentrum:

Loes de Haas, Til de Vries en Jan Bol

LOES

En nu moeten we wel één lijn trekken, want voor je het weet, gaan we er weer onderdoor bij die ouwe dwingeland. Alsof er niets veranderd is. We zouden democratiseren.

Otto op

LOES

Is-ie er nog niet?

Otto schudt van nee.

LOES

Begrijp je dat nou?

TIL

Misschien heeft-ie ook de griep. Het heerst weer, hè.

LOES

Ik denk eerder dat-ie het met opzet doet. Hij zit ergens toch in zijn schijterd en hij denkt: ik kom laat anders krijg ik de volle laag. Nou, dan heeft-ie zich lelijk vergist. We pikken het niet, hè jongens?

TIL

Maar waarom heb je niks gezegd toen je 'm aan de telefoon had?

LOES

Ik kreeg de kans niet, en trouwens, ik was ook gewoon perplex. Ik vraag heel rustig: hoe komt Mea Loman op die lijst? En hij zegt: o, die heb ik erop gezet. En toen zeg ik: dat gaat zo maar niet. Toen zegt hij: dat gaat wel zo en ik zal je nog 's wat zeggen: ik blijf gewoon voorzitter en Boerke Naas blijf ik ook doen.

TIL

Wat kan daar nou achter zitten?

LOES

Dat hoef je niet te vragen. Zij natuurlijk, Mea...! Natuurlijk, die heeft 'm gewoon opgejut. Vroeger waren ze ook al twee handen op één buik. Daarom zeg ik ook zo nadrukkelijk, staan jullie in godsnaam achter me, anders zitten we zo weer midden in het stenen tijdperk.

TIL

Maar hoe kan ik er over meepraten. Ik heb die Mea nog nooit gehoord.

LOES

Til, daar gaat het toch niet over. Het gaat toch om het principe. Wij, als kernploeg van de vereniging, hebben toch recht op inspraak.

JAN

Weet je wie inspraak heeft? Een buikspreker.

Allen lachen.

Mea op, gevolg door Freek

MEA

Hallo jongens, sorry hoor, dat ik zo laat ben, maar we moesten zo lang wachten op de bus. D'r viel d'r eentje uit. God, en ik ben zo zenuwachtig. Ik heb maar één keer met Ber kunnen repeteren. Want z'n vrouw had weer last van die schele hoofdpijn. Stakker! Is-ie er nog niet?

OTTO

Nee.

MEA

tot Til U kent mij nog niet, maar ik ken u wel. Ik heb u laatst horen spelen. Enig. Ik ben Mea Loman.

TIL

Aangenaam.

MEA

Freek, heb jij iedereen al een hand gegeven?

Freek geeft hand.

MEA

M'n zoon wilde persé mee vanavond. Hij wou nou wel 's meemaken hoe z'n ouwe moeder dat doet, hè Freek? Jullie hebben d'r toch geen bezwaar tegen dat-ie hier blijft kijken? In zo'n zaal met oudjes voelt zo'n jongen zich natuurlijk opgelaten. Zeg, hier is alles nog bij het oude, hè. Nog steeds niks om je te verkleden. Nou, dan ga ik maar het toilet op.

exit Mea

TIL

tot Freek Ga hier maar zitten.

Loes en Otto beginnen in een hoek fluisterend te overleggen.

TIL

tot Freek Jij wilt zeker ook in de muziek, hè, net als je moeder.

FREEK

Nee, daar heb ik geen talent voor.

TIL

Ook niet voor de popmuziek, net als de Beatles. Daar is toch niks aan, jongen. Dat doe je toch zo.

FREEK

zeer serieus Dat is niet waar, hoor. Dat zeggen m'n ouders ook wel, maar er zitten echt nog behoorlijke grote kwaliteitsverschillen tussen.

JAN

vriendelijk Vroeger moest je thuis blijven, maar nou kan je mee, hè. Je denkt natuurlijk: ik ben niet mijn broeders hoeder maar mijn moeders hoeder, hè Freek. Zeg hou je van een grapje?

FREEK

Ja hoor, dat kan ik wel waarderen.

LOES

roept Zeg Til, hoor 's even.

Til naar Loes en Otto

JAN

Heb je dat al gehoord van die twee jongens van achttien die naar Parijs gingen?

TIL

luid Ja maar, ze is zich nou al aan het verkleden.

LOES

Ja maar, daar kunnen wij niks aan doen. We laten niet over ons lopen. *roept* Jan!

JAN

tot Freek Ze zijn niet gegaan.

Ber op

BER

Nog vier minuten, nog vier. Iedereen klaar? Vooruit kinderen, niet staan te smiezesmoezen. Ik geef even de volgorde.

LOES

Hoor je die toon? *duwt Otto naar voren* Vooruit! Zeg wat!

OTTO

Zeg hoor 's, Ber, we hebben het erover dat...

BER

Geen tijd, geen tijd, vier minuten *tot Jan* Hoe is het met de microfoon. In orde?

Mea op

BER

Ha Mea! Jij bent als derde, na Loes!

LOES

Nee, Mea gaat niet als derde, na Loes.

MEA

Het kan mij niet schelen. Ik wil ook wel als tweede, als vierde.

LOES

negeert Mea Nee Ber, want Mea gaat namelijk helemaal niet! Otto!

OTTO

Dat is te zeggen... het gaat niet tegen mevrouw Loman, Mea zal ik maar zeggen, het is niet persoonlijk. Een andere keer graag, maar we moeten het er wel eerst

over hebben Ber, we zijn het erover eens dat je veel te eigendunkelijk bent opgetreden. Wij, de kernploeg, vinden dat je ons hier eerst in had moeten kennen.

BER

Nergens voor nodig. Het wordt tijd dat jullie 's beseffen hoe het zit. Ik heb de goodwill van de tehuizen en als ik zeg dat Mea Loman hier vanavond optreedt, dan gebeurt dat. Trek je d'r niks van aan, Mea. Kom, ik ga beginnen. *wil het podium op*

LOES

werpt zich voor hem Jij gaat niet op. Dat had je gedacht hè, ouwe gluiperd. Jij zet ons niet voor het blok.

BER

vuil Opzij, stom wijf!

LOES

Ouwe zak!

MEA

Hè jongens, wat een taal! Op die manier wordt het zo ordinair. God, als er iets is moeten we het toch kunnen uitpraten. We zijn toch volwassen mensen.

OTTO

Daar heeft eh... Mea gelijk in. Jan, ga jij even zeggen dat we een kwartiertje later beginnen.

Jan exit

MEA

Als het zo is dat er tegenwoordig over van alles gepraat moet worden... Daar wist ik niets van. Natuurlijk wel vervelend nu ik hier helemaal naartoe gekomen ben... Maar goed, dan trek ik me wel terug.

BER

Geen sprake van.

MEA

Wees nou verstandig, Ber. Ze moeten het er eerst over eens worden. Dan kom ik toch een volgende keer.

LOES

Ja, als we het er over eens worden natuurlijk.

MEA

Maar ik zou niet weten waarom niet. Jullie kennen me toch. Ja, mevrouw en eh...

Otto nog niet. Maar ik wil desnoods wel wat voor zingen. Als het daarom gaat.

BER

Daar gaat het helemaal niet om. Ze is jaloers, dat is het... Als jij terugkomt met je chansons kan zij wel inpakken.

LOES

vals O ja? Ik wéét gelukkig wie het zegt.

MEA

Maar daar geloof ik niets van. Zo kleingeestig is Loes toch niet?

LOES

Laat 'm maar. Dacht je dat ik me iets aantrok van de mening van een NSB'er.

TIL

Een NSB'er?

LOES

Ja, wist je dat niet? Ber heeft een oorlogsverleden. Hij heeft joden verraden, hoor.

Ik weet er alles van via m'n nicht die z'n schoonfamilie kent.

BER

Smerig leugenwrijf! grijpt naar zijn hart, hapt naar adem, zakt op een stoel

TIL

tot de terugkerende Jan Vlug! Vlug!

JAN

Wat is er nou weer? *tot Otto* Ze wachten.

TIL

Ber is niet goed geworden. Wat heb je, Ber?

BER

M'n hart... *verwongen gezicht*

Iedereen kijkt angstig toe.

TIL

Een dokter...? *tot Loes* Wat heb je die man ook zo op te sarren.

LOES

Kon ik dat weten. Nou, Otto, breng jij Ber met Jan even weg, dat er iemand naar 'm kijkt. Hier kan-ie niet blijven.

Jan en Otto voeren Ber af.

TIL

God, wat een toestand. Nu kunnen we de voorstelling wel vergeten.

LOES

Ja, als ik dat had geweten. Het is wel vreselijk hoor. D'r zit een vriendin van m'n tante in de zaal. Dat mens heeft net een zware buikoperatie achter de rug. Het is d'r eerste avondje uit. Ze had zich d'r zo op verheugd. Ja god, en dan zo'n hele zaal met oudjes wegsturen. Ik vind dat dat eigenlijk niet kan.

MEA

Ja, het is wel sneu voor ze.

LOES

Precies. We kunnen het best zonder Ber. Dan hoeven we ons tenminste ook niet te ergeren aan Boerke Naas.

TIL

Maar dan wordt het programma te kort.

MEA

Als ik jullie kan helpen, ik wil best inspringen, hoor. Ik ben er nu toch.

LOES

Nee, dat hoeft niet. *tot Til* Speel jij dan maar wat langer.

Otto en Jan komen terug.

LOES

Otto, we spelen vanavond gewoon door, hoor. Want we vinden allemaal dat we die oudjes niet in de kou kunnen laten staan.

OTTO

Moet ik dan gastheer zijn?

LOES

Ja, en laten we nu maar meteen beginnen.

OTTO

En in welke volgorde gaan we dan?

LOES

Als Til nou als tweede gaat. Die moet dan maar wat langer spelen.

MEA

Ja, ik zeg net tegen Loes, ik wil best invallen, ik ben d'r nou toch en... Weet je wat het is. Ik vind het ook vervelend tegenover mijn zoon. Die is er expres voor meegekomen en nu gaat het niet door, en...

LOES

Nou ja, dat is dan erg jammer, maar het kan nu eenmaal niet anders.

MEA

smekend Eén liedje!

De anderen kijken elkaar weifelend aan.

MEA

Jan, jij hebt er toch geen bezwaar tegen?

JAN

Parlez-moi d'amour, en dan moet je aan mij denken.

MEA

Gekke Jan. *tot Til* Ja, als u het nou ook goed zou vinden. U kunt toch gerust wat langer spelen hoor. Eén liedje maar.

LOES

Ber is er niet meer. Je hebt geen begeleider.

MEA

Ja, maar misschien durft Otto het aan. Ik heb de muziek bij me, en 't is zo'n bekend nummer.

LOES

Nee, dat wordt geklungel. Vooruit Otto. Aanvang!

OTTO

weifelt even Daar gaat-ie dan.

exit Otto

Loes gaat zich opmaken. Til pakt haar accordeon uit. Jan begint heen en weer te drentelen. Mea gaat zitten. Freek die alles uitdrukingsloos en bijna zonder beweging heeft aangekeken komt naar haar toe.

FREEK

Mam, zullen we niet naar huis gaan? korte pauze Ja, ik wil ook best blijven, hoor.

MEA

Nee, nee, laten we maar gaan. O, ik eh... moet me nog verkleden. Wacht jij even voor het toilet?

Mea en Freek exit

Bij Mea thuis. Mea en Teuni aan tafel.

TEUNI

Nou, ik vind jou een kei dat je het voor mekaar hebt gekregen. Het zou toch te gek zijn, iemand met een groot talent, jaren de ster van de vereniging geweest, en d'r nou ineens niet bij kunnen. Alleen omdat die ouwe sufferd het zo stom heeft aangepakt.

MEA

Ik moet eerlijk zeggen, het lijkt me heerlijk om 's met 'n ander te werken. Zo stimulerend. Alleen zou het wel een wonder zijn als er niet weer een probleem was.

TEUNI

Wat dan?

MEA

Bij Ber kon zelden of nooit gerepeteerd worden omdat z'n vrouw migraine had, en bij Otto kan het niet voor de burens.

TEUNI

Jij hebt toch een piano. Dan doe je het hier.

MEA

Dat kan ik vergeten. Dat pikt Huib nooit.

TEUNI

Meid, wat een waanzin. Je moet 't 'm gewoon zeggen: die en die uren in de week wil ik het huis voor mezelf, en zorg maar dat je ergens terecht komt.

MEA

Dat zeg jij nou wel zo makkelijk.

TEUNI

Niks makkelijk. Wat denk je dat andere vrouwen doen om hun zelfstandigheid te veroveren. Als je nou een vriend had of zoiets. Die vrouwen zijn er ook legio!

MEA

't Idee!

TEUNI

Hoor 's Mea, ik vind dat dit moet kunnen. Je bent volgens mij nou ook aardig op weg om uit die depressie te raken. Weet je dat je d'r goed uitziet de laatste dagen, echt erg goed.

MEA

verward Nou ja, dat kan ik me niet voorstellen in deze toestand.

Freek op

FREEK

schichtig O, ik wist niet dat er bezoek was.

TEUNI

Bezoek. Ik ben toch geen bezoek. Rare knul. Hoe gaat het er nu mee?

FREEK

apathisch Nou, best.

TEUNI

Best? *tot Mea* Zeg, heb je nou al moeite gedaan voor een psychiater?

MEA

Nee, hij wil niet.

TEUNI

Nu ja, na een zelfmoordpoging...! Laat 's kijken. Is dat verband al van je polsen?

FREEK

Nee, het is nog niet helemaal genezen.

TEUNI

Wat mal hè, dat dat zo ineens over je komt, zoiets. Heb je het nou van de week verder niet meer gehad?

FREEK

Nee. Nou, ik ga naar boven.

MEA

lief bezorgd Nee, blijf nou hier. Ik schenk een kopje thee voor je in. Je moet je niet zo afzonderen. Dat is helemaal niet goed.

TEUNI

En je moet je nergens voor schamen, hoor, Freek. Je bent niet de eerste die 'n zelfmoordpoging doet. Het is heel normaal. D'r wordt uitgebreid over geschreven, en op de televisie is het ook al geweest. Je moet er open over zijn, gewoon over praten. Praat maar, zeg het maar.

FREEK

Wat moet ik zeggen?

TEUNI

Hoe voelt dat nou bijvoorbeeld aan als je dat gaat doen?

FREEK

Nou, gewoon. Het is net of je ergens naar toe wordt gezogen. In een zwart gat of zo. Nou, en dan doe je het dus.

TEUNI

Ja ja, en zo maar zonder reden. Ik vind het ontzettend aardig van je dat je het niet zeggen wilt, maar die reden is er natuurlijk wel.

Huib op

HUIB

God jongen, jij hier? En? En? Hoe gaat het nou? Hoe voel je je? O, wacht... ik zou het bijna vergeten. Ik heb iets voor je gekocht. Ben je niet benieuwd wat het is. Pak het maar uit. 't Is een rekenmachientje, een elektronisch rekenmachientje.

FREEK

Goh, prachtig, pa. Dan ga ik nou maar naar m'n kamer.

HUIB

Naar je kamer? Waarom ga je naar je kamer? Je gaat toch niet voor mij, hè. Je moet het eerlijk zeggen, hoor. Anders ga ik zelf wel weer even naar buiten. Da's gezond, frisse lucht. Helemaal niet erg. Ik heb het graag voor je over.

FREEK

Nee, nee, ik blijf toch maar hier.

HUIB

Weet je al hoe het werkt? Kijk, dit is voor het optellen, dit voor aftrekken en vermenigvuldigen. Je kan d'r later je salaris op uitrekenen als je gaat verdienen. Misschien word je wel millionair, jongen. Als je het maar heel anders doet dan je vader. Ik heb hier niet veel op uit te rekenen, ik kan hooguit nog bruids-suikers gaan inpakken.

MEA

Hè, Huib...

HUIB

O sorry, ik zeg weer iets verkeerd.

O, nou goed, ik heb niks gezegd. Neem me niet kwalijk, Freek, dat ik zo kanker. Daar kan je niet tegen, hè jongen. Dat verpest de sfeer in huis. Dat moet ik niet meer doen. Jij zal mij niet meer horen kankeren, jongen. Kom, moeder, schenk 's gezellig een kopje thee in. Wacht, laat ik het zelf maar doen, dat is ook best gezellig.

TEUNI

God Huib, of ik een andere man hoor.

HUIB

Dat is ook zo. Ik ben 'n andere man.

TEUNI

Maar dan moet het natuurlijk niet blijven bij dat kopje thee.

HUIB

Nee, dat doet het ook niet. We gaan het van nu af aan hier in huis heel anders doen. Ik heb gisteren al geholpen met de afwas, hè moeder.

MEA

Dat is zo.

TEUNI

Nou Mea, waar ben je dan bang voor. Dan kun je het toch wel zeggen.

HUIB

Wat zeggen?

TEUNI

Ja Huib, het zit zo. Mea zal van nu af aan een paar keer in de week het huis voor zich alleen nodig hebben.

MEA

Nee, dat hoeft niet hoor. Niet het hele huis. Alleen de kamer.

TEUNI

Dat komt op hetzelfde neer. Of moet-ie soms op het toilet gaan zitten.

HUIB

Wil ik best hoor. Geen punt.

TEUNI

Onzin. Mea heeft het hele huis nodig, want ze wil hier repeteren.

MEA

Met iemand van Zon en Vreugd.

HUIB

Maar dat had je toch uit je hoofd gezet.

Ze wilden je toch niet meer hebben.

MEA

Dat is nog helemaal niet zeker. Ik heb iemand gevonden die een goed woordje voor me doet, en die wordt dan ook m'n begeleider.

HUIB

Dat is godverdomme de limit! Kan je dan aan niks anders meer denken dan aan dat zwakzinnige gebler!

TEUNI

Maar Huib, waarom zou je d'r in de weg staan.

HUIB

In de weg staan? Verdomme, sta ik je in de weg. Ik sta hier iedereen in de weg, geloof ik. Sorry, Freek jongen, je vader doet het weer verkeerd, ik ben een klootzak, een waardeloze kerel... Maar wees nou 's eerlijk. Moet ik het nou maar zonder slag of stoot goed vinden dat je moeder me het huis uitjaagt?

MEA

Huib, ik wil 't niet hebben hoor je, dat je die jongen hierin betreft. Dat kan-ie nog helemaal niet aan in zijn toestand.

HUIB

Nee, je hebt gelijk. Sorry, Freek, ik had dat niet moeten doen. Vergeet het meteen. Ik heb niks gezegd. Ik moet het zelf uitknokken met je moeder. *tot Mea* Maar d'r komt niks van in. 't Gebeurt niet.

MEA

Ik begrijp jou niet, Huib, ik begrijp jou niet.

HUIB

O, begrijp je me niet. Ik wens geen herhaling, begrijp je, geen herhaling van hoe hoe het vijf jaar geleden was. Want weet je wel wat er met jou gebeurt als jij gaat zingen. Je wordt gek, jij wordt hartstikke bezeten. De hele dag loop je d'r over te miauwen. Het begint al bij het ontbijt. Dan ben je nog helemaal malende van de vorige avond. En dan doe je zo raar, zo aanstellerig. Walgelijk! En de hele dag door telefoontjes van die andere malloten. En je wordt weer vergeetachtig en je verwaarloost het huishouden en je verwaarloost mij. En ik, ik heb er part noch deel aan en ik snap de kloten van wat je bezielt en ik word gewoon heel ongelukkig.

MEA

Ik heb jou niet verwaarloosd. Freek heb ik verwaarloosd! En daar heb ik spijt genoeg van gehad. Daarvoor ben ik ermee opgehouden. Vijf jaar lang heb ik geen noot gezongen. Besef je wel wat dat voor me betekent. O, dat besef jij niet, maar Freek wel. Nee Freek, niets zeggen, jou wil ik er niet bij betrekken.

Overigens laat Freek alles passief, zonde enige reactie langs zich heen gaan.

Weet je wel wat het voor mij betekende, me vijf jaar lang niet te kunnen uiten.

Nou, ik kan je wel zeggen: of ik geen adem kon krijgen soms, of ik stikte. Jij begrijpt dat niet, Freek wel. Nee Freek, niks zeggen, jou hou ik er buiten. Vijf jaar lang heb ik me voor 'm opgeofferd. Maar nu hoeft het niet meer. Hij is geen kind meer, hij staat er achter.

Huib barst in tranen uit.

MEA

ontdaan Wat? Ga je nou huilen?

TEUNI

Maar dat is juist goed. Mannen moeten juist huilen. Ik heb het laatst nog gelezen. Ze moeten veel huilen. Ze hebben het eeuwenlang niet gemogen en nu mag het. Dat is toch geweldig!

MEA

O. *tot Huib* Kom, huil maar. Al die spanningen van de laatste weken moeten er ook uit. Je moet even afreageren. En dan dat bekvechten, terwijl het eigenlijk niet hoeft als je maar gewoon zou zeggen dat je het goedvindt.

TEUNI

Gewoon mekaar de ruimte geven.

MEA

Een beetje geven en nemen. Leven en laten leven. Huib, ik vraag toch niet het onmogelijke. Het gaat maar om één avond in de week, donderdag, en een enkele keer de zaterdagmiddag. Dat moet je elkaar toch gunnen. We zijn toch allemaal dol op elkaar. Jij op mij, ik op jou, en Freek op jou en jij op Freek, hè Freek.
haalt Freek erbij

TEUNI

Ja hoor, uitspreken, niet oppotten. Je houdt zeker van mekaar en dat moet je gewoon ook een keertje hardop durven zeggen.

MEA

Ja, zeggen: we houden van elkaar. En je zal zien dat het daarom allemaal heel goed kan gaan.

HUIB

Ja ja, het zal heel goed gaan.

MEA

Zie je wel, je vindt het goed. Ach, je bent eigenlijk zo'n lieverd. *huilt* Ik weet het toch en Freek weet het ook, hè Freek.

HUIB

Freek, jongen...

TEUNI

Kom geef je vader een pakkerd, geef 'm een zoen. *half huilend* Jij kan trots zijn op je vader, Freek, want jij hebt geen vader die kankert, jij hebt een vader die huilt!

Bij Mea thuis. Otto aan de piano. Mea staat in postuur om te repeteren. Freek ziet toe. Otto speelt opmaat 'La vie en rose'.

MEA

zingt parlando de introductie tot 'Quand il me prend', breekt af Is er iets Freek? Doe ik het niet goed?

FREEK

Ja ja, hoor. Hoezo?

MEA

Omdat je zo keek. Als er iets is moet je het zeggen, hoor.

FREEK

Ja, dan zal ik het zeggen.

MEA

tot Otto Wil je nog een keer beginnen? Geef maar meteen de toon aan voor het eerste couplet.

OTTO

slaat aan, stopt meteen O Mea, voor ik weer begin. Je hebt enorm de neiging om te groot uit te halen en dan schiet je ook uit je register.

MEA

God, doe ik dat. Heb je dat ook gemerkt, Freek?

FREEK

Het ging nogal, vond ik.

OTTO

Luister 's Mea, ik vind het natuurlijk best dat Freek erbij zit maar we moeten wel ongestoord kunnen werken.

MEA

Ja Otto dat begrijp ik. Ja, maar ik vraag het hem omdat hij er ook zoveel gevoel voor heeft. Hij is ook zo artistiek weet je, maar eh... Ach Freek, vind je het dan heel erg om ons alleen te laten.

FREEK

Nee nee, dan ga ik wel.

MEA

Echt niet? Weet je het zeker?

FREEK

Ik ben er alleen bij komen zitten omdat jij het vroeg. Ik wou eigenlijk naar de film.

MEA

Dan is het goed. Tot straks dan hè. Dag.

FREEK

Dag meneer.

OTTO

Zeg maar Otto. Dag Freek.

Freek exit

MEA

Dus je vindt Otto dat ik uit mijn register schiet. Eigenaardig. Ber heeft er nooit iets over gezegd. Zeg heb je het er eigenlijk nog over gehad in de vereniging?

OTTO

Ik heb het toevallig vorige week nog even aangekaart. Maar ik heb nog niet veel voor je kunnen bereiken.

MEA

Hoe kan dat nou. Jij hebt het toch min of meer voor het zeggen nu Ber rust moet houden.

OTTO

Ach, ze vinden het gênant, nou ineens overstag gaan terwijl ze d'r eerst een punt van hebben gemaakt. Maar maak je geen zorgen. 't Komt best voor mekaar. 'n

Kwestie van tijd.

MEA

Als het nou maar niet te lang gaat duren.

OTTO

Wij krijgen op die manier mooi de kans om op elkaar ingespeeld te raken. *vat haar bij de arm* Zeg, heb je d'r nog over nagedacht?

MEA

Waarover?

OTTO

Dat zal je niet weten. Ja, ik zeg het je omdat ik volgende week maandag iets kan regelen in de flat van een vriend.

MEA

Maandag? Ik weet niet of ik dan kan. Waar is die flat?

OTTO

In de Bijlmer.

MEA

Goeie god, wat een eind. En dan met de bus. Nou dan zou ik wel een taxi moeten nemen.

OTTO

Die betaal ik dan wel voor je. Ja, ik kan je ook wel ophalen.

MEA

Nee, we moeten niet samen gezien worden. En dat je m'n taxi betaalt wil ik ook niet. Dan kom ik wel met de bus. Als je het dan persé wilt...

OTTO

Persé wilt. Jij wilt het toch ook. Je zei dat je zo dol was op seks.

MEA

O ja, dat ben ik ook. Enig...

OTTO

Je moet het natuurlijk niet alleen doen omdat ik je in de vereniging help.

MEA

Nee, ben je mal. Ik doe bijna nooit iets met een andere man maar ik kan er soms reuze behoefte aan hebben.

OTTO

Behoeftte? Hoe gaat dat dan? Lig je er dan ook aan te denken?

MEA

Ja, ook.

OTTO

Zeg, als je het doet met je man? Ja, je moet weten ik ben namelijk erg geïnteresseerd in de seksuele fantasieën van vrouwen. Zeg Mea, heb jij die, seksuele fantasieën?

MEA

Niet zoveel hoor maar wel een enkele.

OTTO

Wat is dat dan? Waar denk je dan aan? Wat stel je je voor?

MEA

Nou, ik eh... heb wel 's gedroomd... hè, dat ik het dan deed zal ik maar zeggen met een man met een hoed op. Maar zullen we dan nu weer even verder gaan?

OTTO

Met een hoed op? Echt?

MEA

Ja, 't is wel beetje raar hè. Kom zullen we...

OTTO

Nee, wacht even. Weet je dat ik nou gewoon blij ben dat je dat zegt. Want ik heb eigenlijk ook een wensdroom op seksueel gebied.

MEA

Nou, een wensdroom, van mij is het niet zozeer een wensdroom, hoor.

OTTO

Nee, een soort afwijking dus. Nou, ik heb ook een soort afwijking. Jou durf ik het te zeggen omdat je het dus ook hebt. Weet je wat het is?

MEA

Nee nee, hoe weet ik dat nou.

OTTO

enigszins plechtig Mea, het is altijd m'n seksuele wensdroom om nog 's seksuele omgang te hebben met twee vrouwen.

MEA

snel Tegelijk?

OTTO

Tegelijk, ja. God, je weet niet wat voor opluchting dat voor me is dat ik dit eindelijk 's tegen iemand kan zeggen en dan tegen een vrouw. Mea... *kust haar een belletje*

MEA

maakt zich los O, even opendoen.

exit Mea

Otto gaat weer aan de piano zitten.

TEUNI

nog uit het zicht Nou meid, ik denk nou breng ik 'm gelijk terug anders vergeet ik 't weer. *op met een of ander huishoudelijk apparaat* God, maar je bent aan het repeteren. 't Is waar ook. *knikt naar Otto* Ik stoor natuurlijk, hè. Zal ik meteen weer weggaan?

MEA

We hielden net pauze.

TEUNI

Dan zal ik me maar even voorstellen, hè. Mevrouw de Winter. Misschien heeft Mea 't wel 's over me gehad. Ik ben eigenlijk zo'n beetje d'r praatpaal, hè Mee.

OTTO

Mastenbroek. Aangenaam.

MEA

Wil je even een glaasje fris. God Otto, ik had jou ook wel 's wat mogen aanbieden.

OTTO

Nee nee, 't is mijn tijd. Ik zou mijn vrouw ophalen bij de kapper. Mevrouw de Winter, 't was een korte vreugde.

TEUNI

Maar wel heftig, hè. Dag meneer Mastenbroek. Tot genoeg.

MEA

Wacht ik laat je even uit.

exit met Otto

Teuni gaat zitten en steekt een sigaret op. Mea op met fles fris.

TEUNI

Zeg, heb ik 'm nu toch de deur uitgejaagd?

MEA

Hij zei toch dat-ie naar z'n vrouw moest.

TEUNI

Omdat-ie d'r ineens zo vlug vandoor ging. Nou dan heb ik 'm toch even gezien.

Wat doet-ie eigenlijk.

MEA

Ik geloof iets op een bank.

TEUNI

Goh, zou je niet zeggen. Maar hij was natuurlijk in z'n vrijetijdskleding. Ja, niet dat ik 'm erg vlot vind. Maar 't is misschien iemand die niet gelijk over de brug komt.

Is-ie met jou ook zo stroef?

MEA

Stroef? Nee hoor. In 't begin 'n beetje misschien. Maar nu niet meer. Zeg moet je 's luisteren.

TEUNI

Ja.

MEA

Heb jij d'r wel 's van gehoord dat sommige mannen met twee vrouwen tegelijk naar bed willen in plaats van één?

TEUNI

Hoe kom je daar zo bij?

MEA

Ik ken iemand, ja oppervlakkig maar hoor, en die persoon die kent weer iemand die dat wil, met twee vrouwen naar bed.

TEUNI

Waarom vraag je me dan of dat bestaat? Als die persoon dat wil dan bestaat het toch.

MEA

Ja, daar heb je wel gelijk in. Ach, d'r zijn natuurlijk allerlei variaties in de seks. Maar eh... ik vind zoiets toch niet helemaal normaal.

TEUNI

Wat is nou normaal? Weet je dat ik eigenlijk altijd heel kwaad wordt als dat woord valt. Wie bepaalt er nou eigenlijk wat normaal is? Hè, vertel me dat 's? Iedereen zit weer anders in mekaar hoor, als je dat maar weet en iedereen heeft recht op z'n eigen kick, ook in de seks, juist in de seks. Want seks dat is om jezelf te uiten, seks moet creatief zijn en hoe je dat beleeft dat is iets heel persoonlijks. Normaal, hu, normaal. Nou, ik kom er eerlijk voor uit, ik ben ook niet normaal.

MEA

O, nee?

TEUNI

Ik heb het je toch wel 's verteld?

MEA

O, dat. Ach, zo abnormaal vind ik dat nou ook weet niet. Je bent tenslotte alleen.

TEUNI

Ja, ik ben alleen en ik heb behoefte aan seks, dat mag je gerust weten en ik pak wat ik krijgen kan en dat is een verdomd schijntje, tot mijn spijt. En als ik 't niet krijgen kan dan doe ik het met mijn vibrator!!

MEA

Dat vind ik wat anders. Je hebt 'm nu eenmaal gekocht en die dingen zijn nog duur genoeg en dan, je gebruikt er in ieder geval geen twee.

TEUNI

Al gebruikte ik er negenentachtig. Begrijp je dat nou niet. Nee, je begrijpt er geen barst van, hoe het zit. Mensen moeten een bevredigend seksleven hebben en hoe ze dat doen is hun zaak. Al gaan ze op hun kop staan. En jij moeten tegen die persoon zeggen – die persoon die met twee vrouwen wil neuken – dat-ie z'n gang moet gaan. Je moet 'm aanmoedigen, want 't is beter dat 'n man zoiets wil dan dat-ie helemaal niks wil. Ik weet waar ik 't over heb, mijn huwelijk is d'r van op de klippen gegaan. Maar dat verhaal ken je.

MEA

Ja, dat was wel een bittere pil.

TEUNI

't Zou natuurlijk een beetje een geile bink moeten zijn. Hoewel, ik kan me ook nog voorstellen dat je het doet om iemand te helpen. Nee, ik zou daar niets op teggen hebben hoor, als het zich ooit voordeed. Seks is toch een apart gebied. Dat heeft verder toch nergens mee te maken.

MEA

Dat zeg je nou zo Teuni, maar ik weet niet of ik dat indirect nou ook zo zie. Nu we hier dan toch zitten te praten van vrouw tot vrouw, en ik moet zeggen dat vind ik mooi hoor, van deze tijd, dat je als vrouwen een beetje met elkaar over dat soort dingen discussieert, zal ik maar zeggen. Maar wat ik zeggen wil: als Huib en ik omgang met elkaar hebben dan vind ik 't juist fijn, of 't is mijn kick, om 't zo maar 's te zeggen, dat het mijn man is, van mij alleen, begrijp je dat?

TEUNI

Dat hoop je tenminste. Niet dat ik Huib nou het type van een vrouwengek vind, hoor. Zo druk is-ie er natuurlijk niet mee in de weer.

MEA

Met andere vrouwen bedoel je? Nee nee, je hebt gelijk, hij heeft genoeg aan mij.

TEUNI

En jij stelt je d'r ook mee tevreden?

MEA

Ja, wat dat betreft hebben Huib en ik het erg goed samen. Al is 't me soms wel 's een beetje, ja hoe zal ik het nou zeggen...

TEUNI

Te weinig.

MEA

Te weinig, ha ha. Nee, als je dat denkt Teuni. Ja, ik hou d'r eigenlijk niet van om d'r over te praten, maar die man laat me gewoon niet met rust.

TEUNI

ingehouden verrast Hé! Niet om nieuwsgierig te zijn, maar hoe vaak doen jullie het? Het gemiddelde ligt op twee keer in de week.

MEA

Twee keer per week, goeie god!

TEUNI

Dus daar komen jullie niet aan toe.

MEA

We gaan d'r overheen. Zolang ik met die man getrouwd ben doen we het twee keer per nacht. Ja, en ik zeg je al dat wordt me wel 's een beetje te gortig. Maar aan de andere kant... Weet je Teuni, die man is zo potent, ik zou het gewoon onmenselijk vinden 'm niet terwille te zijn in z'n nood.

TEUNI

Ja ja, en jij? Geeft-ie je een orgasme?

MEA

Daar heb ik ook niet over te klagen. Tussen ons gezegd heb ik er eigenlijk meer dan hij, maar ja, dat ligt natuurlijk bij ons vrouwen ook wat makkelijker, hè. Trouwens, 't is een raar praatje misschien maar hij is zo buitensporig groot geschapen. Ja, ik weet dat het er eigenlijk niet toe doet, dat hoor je tenminste altijd, maar wat vind jij? Geef jij ook niet de voorkeur aan een grotere... eh... vibrator?

TEUNI

Zeg, luister es. Ik eet vanavond nassi en ik moet de groenten snijden.

MEA

Je specialiteit, hè. Krijg je bezoek? Toen Huib die keer bij je at, toen ik weg was, vond-ie het ook zo lekker.

kort moment

TEUNI

Zo. Heeft-ie dat gezegd?

MEA

Jazeker. Zeg, als ik nou binnenkort ga optreden, weet je wat je dan doet, dan moet je 't nog 's voor 'm maken.

Loes en Otto in de van Otto's vriend geleende flat.

OTTO

knoeit aan een filmprojector Ha, hij doet het weer! *flits van een pornofilmpje* Nee, nou doet-ie het weer niet. Hè, godverdomme!

LOES

Maak je toch niet druk man. Ik heb je al gezegd, voor mij hoeft het niet.

OTTO

Ik heb jou wel 's anders horen praten.

LOES

Ja, de eerste keer, toen was ik gewoon nieuwsgierig. Maar daar nou aldoor naar te moeten kijken. Gewoon stomvervelend. Ik word er niet warm of koud van.

OTTO

Maar nou moet je 's luisteren, Loes. Jij bent een vrouw. Je kan je toch wel voorstellen dat dat voor mij als man wat anders is en vooral als die tweede vrouw erbij komt...

LOES

O, begint het weer...

OTTO

Ja, maar dat is nou eenmaal mijn eh...

LOES

Je wensdroom, ja. Ik weet het. Altijd dat gezanik aan te moeten horen. Weet je wat jij doet, je gaat maar 's naar de hoeren. Die kijken er heus niet van op, die zijn alles gewend.

OTTO

Nee nee, ben je gek. Ik ga niet naar de hoeren. Ik wil geen geslachtsziekten.

LOES

Die vrouwen staan onder dokterscontrole. Ik heb 't laatst nog gelezen in de Nieuwe Revue. Hè, ik weet eigenlijk niet wat ik hier doe. Denk je dat je iemand een plezier doet en dan krijg je toch eigenlijk alleen maar beledigingen naar je hoofd.

OTTO

Hé Loes, hé, je bent toch niet kwaad op me. Ik beledig je toch niet. Ik kan er toch ook niks aan doen.

LOES

Je zou me wel 's wat meer kunnen waarderen, Otto.

OTTO

Maar ik waardeer je toch. Heb je ooit gemerkt dat je me niet aan m'n toppen kreeg.

LOES

Ja, maar neem nou bijvoorbeeld de vereniging. Denk je nou heus dat het voor mij zo leuk is alsmaar te moeten optrekken met zo'n stelletje tuthola's?

OTTO

Wat wil je dan?

LOES

Wat ik je laatst zei. Je zou er best 's voor kunnen zorgen dat we 's een uitnodiging kregen om samen op te treden. Dan kan ik tenminste ook 's laten zien dat ik wat anders kan dan altijd dezelfde vier nummers.

OTTO

Ja maar, ik zei je al... Zeg, hoe laat is het?

LOES

Bij half negen.

OTTO

Verrek, zo laat al. Nou Loes, ik zal 't je maar zeggen. Om half negen komt er iemand.

LOES

Wie is dat dan wel?

OTTO

Een vrouw. D'r komt nog 'n vrouw.

LOES

Nog een... Zeg, jij haalt je toch niks in je hoofd hè?

belletje

OTTO

Loes, wees nou een beetje schappelijk hè. Dan doe ik ook wat voor jou. Ik weet nog niet hoe, maar dan regel ik een avondje solo voor je.

exit Otto

LOES

schikt in verwarring haar kapsel God in de hemel...!

Mea op

MEA

opkomend zonder Loes dadelijk op te merken Ja, ik wist niet hoe lang die bussen d'r over doen. Maar dat viel zo mee. Zeg, wel 'n mooie flat. *ziet Loes* God, ik dacht dat je alleen was, hé... maar... Loes!

LOES

Wat? Jij? *tot Otto* Zeg, dat gaat wel een beetje ver, hè.

OTTO

Wind je maar niet op. Luister nou even. Ik zal 't je allemaal uitleggen. 't Is niks bijzonders.

LOES

Ik ga weg!

OTTO

Blijf nou. Ik heb Mea vanavond uitgenodigd om te bespreken of ze weer in de vereniging kan.

LOES

scherp Ik geloof er niets van.

OTTO

Vraag het dan maar aan Mea zelf. Mea, is 't waar of niet?

MEA

Ja ja, natuurlijk. Ik wist niet dat Loes er bij zou zijn. Daarom keek ik ook even verrast Loes, toen ik binnenkwam, toen ik je zag. Maar ik vind het natuurlijk wel prettig. Jouw mening weegt voor mij zwaar, dat weet je.

OTTO

En daarom heb ik je gevraagd. Waarom zou ik je anders gevraagd hebben? Kom ga nou even zitten. Dan schenk ik 'n borrel in. Loes, jij 'n crème de menthe. Mea? D'r is van alles hoor.

MEA

Geef me dan maar een bessen.

Otto schenkt in.

MEA

Ja, 't is wel 'n mooie flat. Wel verstandig van je de bespreking hier te houden, Otto. Lekker rustig. Wat aardig van je vriend. Ben jij ook met de bus, Loes?

LOES

Nee.

MEA

Nee, die had ik eigenlijk alleen maar voor de oliecrisis, nu heb ik een VW Cambriolet.

OTTO

Loes! Mea! Gezondheid! Zeg, wat hebben jullie allebei een leuke jurk aan.

MEA

Die van mij is niks bijzonders. Die van Loes is mooi. Waar heb je die gekocht, Loes?

LOES

Ik dacht dat jullie wilden bespreken of Mea weer in de vereniging kan. Mea, het spijt me, maar ik heb d'r een hard hoofd in.

MEA

Maar... ik zing m'n chansons, ik heb d'r altijd veel succes mee gehad en nu opeens lig ik eruit. Dat is toch raar, en zo... onloyaal.

LOES

Ik zal 't je dan maar zeggen. Die chansons zijn veel te hoog gegrepen, en je zingt ze niet goed ook.

MEA

Ik denk niet vaak kwaad van m'n collega's, maar je zou haast denken dat Ber gelijk had.

LOES

Hoezo gelijk?

MEA

Wat-ie toen zei. Dat je jaloers op me bent en me m'n succes niet gunt.

LOES

Aha, nu komt de aap uit de mouw. Je zit wel altijd tegen me te slijmen, hè, want je wilt weer in de vereniging, maar in je hart mag je me niet en je hebt me nooit gemogen.

OTTO

Meisjes ga nou geen ruzie maken. Zeg hé, zal ik een filmpje draaien? Ja Mea? Wil je kijken naar een filmpje? Porno. Keiharde porno. De beste van de wereld.

MEA

Otto, je moet het me niet kwalijk nemen maar daar staat m'n hoofd nu niet naar. *tot Loes* God Loes, ik jou niet mogen, dat is helemaal niet waar.

LOES

O nee, en toen in Hoorn dan?

MEA

Wat in Hoorn? Wanneer was dat dan?

LOES

Dat zal jij niet weten. Je hebt het over loyaliteit, maar je bent zelf zo onloyaal als de ziekte. Zes jaar geleden in Hoorn toen ik na het Vijlialied een ovatie kreeg heb jij iets gezegd tegen Mies van Sprang en dat vergeef ik je nooit.

MEA

Maar wat heb ik dan gezegd?

LOES

Ze heeft een aardig volume maar totaal geen glans. Dat heb jij gezegd, Mea Loman.

OTTO

Ik zet 'm aan! Ik zet 'm aan! Hé Loes, Mea, nou geen gekift meer. Kijk! Kijk! Hij doet het! Loes, Mea, wees nou verstandig. Mea!

MEA

vastbesloten tot Loes O, heb ik dat gezegd? Dat jij geen glans hebt. Ja, nu weet ik het weer. Ja, dat heb ik gezegd, ja. Dat is toch ook zo. Je hebt toch ook geen glans.

LOES

Ik heb wèl glans! Gloed zelfs. Iedereen zegt het.

MEA

Ha, jij gloed! Weet je wat er gloeit, m'n handen. Slijmerd, hè? Ik slijm. Nou, ik zal je 's laten zien hoe ik slijm. Hier! *geef Loes klap in haar gezicht* Verwend kreng!

LOES

Oooo! Probeer dat nog 's, als je durft.

MEA

Hier! *geeft nog een klap*

LOES

deinst terug Ordinair mens! Nou ja, ik had het kunnen weten. Otto! Gooi d'r d'r uit en onmiddellijk!

OTTO

Loes, luister nou 's...

LOES

Ik begrijp 't wel. Doorgestoken kaart. Mij hier naartoe lokken om met me te neuken, samen met dat wijf. Zij wist het! Zij wilde wel! Smerig vies loeder! Gooi d'r eruit zeg ik je, of ik kijk je nooit meer aan.

Otto aarzelt.

LOES

Je doet het niet hè, je doet het niet! Labbekak! Nou dan ga ik! Maar je zal 't weten, je zal d'r van horen. Geile stiekemer! Pas maar op dat je de syf niet van haar krijgt!

exit Loes

OTTO

Loes! Loes! Moet je horen... *achter haar aan*

MEA

ontdaan over zichzelf God allemachtig!

Het filmpje in de projector stopt weer ineens. Mea gaat zitten.

OTTO

komt terug Verdomme! Moest dat nou?

MEA

Je hoort wat ze tegen me zegt. Moet ik dan alles nemen? Ik zing niet schreeuwerig, of vind jij dat soms ook?

OTTO

Nee nee, hoor je mij niet zeggen, maar je had in ieder geval je handen thuis kunnen houden.

MEA

Ja, daar heb je wel gelijk in. Wat vreselijk! God, ik had het niet niet moeten doen. Iemand slaan. En wat ik nog het ergste vind, een vrouw.

OTTO

Wat heeft dat er nou mee te maken?

MEA

Nee, dat moeten vrouwen niet doen. Vrouwen moeten elkaar niet afvallen, en zeker niet waar mannen bij zijn, en dan slaan! Nee, ik had het niet moeten doen. Teuni zegt altijd: vrouwen moeten solidair zijn met elkaar. God zeg, en zou ze nou werkelijk denken dat ik met haar en jou samen... Je wordt bedankt!

Je hebt het wel handig geregeld allemaal!

OTTO

Teuni! Wie is die Teuni?!

MEA

Ach, dat buurvrouwtje van me, je hebt 'r laatst nog gezien.

OTTO

Die rooie... Zeg Mea, dat is 'n idee. Kan je die Teuni niet vragen of ze hier naar toe komt.

MEA

Zeg Otto, doe me een plezier...

OTTO

Een plezier! Een plezier. Doe jij mij 's een plezier. Want je doet nou wel of je niet tot tien kan tellen maar je hebt de boel wel voor me totaal in het honderd gestuurd vanavond.

MEA

Ja, maar als ik geweten had dat Loes... Nou die draait nooit meer bij.

OTTO

Niks aan de hand. Loes heeft zelf boter op d'r hoofd... Zeg Mea, bel d'r nou effe, bel die Teuni nou...

MEA

Maar man!

OTTO

Wat denk je dat het voor mij is? Ik heb nou die flat. Eén vrouw heb ik al, jij dus... 't Kan wel een eeuwigheid duren voordat zo'n gelegenheid zich weer voordoet. Mea, ik krijg je d'r wel in, heus, je komt weer in de vereniging. Doe jij nou ook wat voor mij. Zou ze willen? Die Teuni?

MEA

Wat dat betreft. Daar gaat het nou niet om.

OTTO

Daar gaat het wel om. Waar gaat het anders om? Zeg Mea... Is ze wel een beetje vlot? Zeg, kom, wil je nou in de vereniging of niet?

MEA

Hè, dat weet je best. God, wat is het leven toch moeilijk.

OTTO

pakt telefoon Wat is het nummer?

MEA

374809 maar eh...

OTTO

draait nummer Hier! *reikt haar de telefoon*

MEA

komt schoorvoetend naderbij, na een moment Ja Teuni... met Mea. Zeg, nou moet je 's horen... wat?! Wat zeg je? Nee! Nee, toch niet weer! O! Ja ja, ik kom er aan, ja... *legt neer* Ik moet naar huis.

OTTO

Naar huis? Is er dan iets? Wat is er dan?

MEA

loopt de kamer uit, komt terug met jas aan 't Is mijn zoon, mijn zoon. Hij heeft weer... 't is een ongeluk.

OTTO

Wat voor ongeluk? Leeft-ie nog?

MEA

't Is niet zeker of-ie 't haalt.

OTTO

Natuurlijk haalt-ie 't. 't Is toch een jonge knul. Niks aan de hand, hoor. Zo lang er leven is, is er hoop. Volgens mij kan je best nog even blijven. *houdt haar tegen* Mea, toe nou... Ik wil het ook wel met jou alleen. Ik vind je leuk. Ik heb het je toch gezegd, meteen toen ik je zag. *Mea probeert weg te gaan. Otto weerhoudt haar.*

Luister nou, Mea. Ik ben misschien wel verliefd op je. En ik vind dat je geweldig zingt. *Mea kijkt hem even aan, vliegt dan langs hem heen weg.*

Mea, kom nou, Mea!

Aan het ziekenhuisbed van Freek. Freek heeft een doek om zijn keel. Mea pakt een en ander uit haar tas.

MEA

Hier, ik heb twee zakken kroepoek bij me en dat boek waar je om vroeg: *leest van de omslag* ‘De verzamelde gedichten van Martinus Nijhoff’

FREEK

O ja. *pak* boek op

MEA

Kind, je gaat toch niet meteen zitten lezen. Vertel 's, hoe is 't nou? *pak* hem het boek af, *geeft* zoen, *blijft* zijn hand vasthouden Heb je nou al de uitslag van het onderzoek?

FREEK

Ja, d'r is niks ernstigs beschadigd.

MEA

O, goddank. Dus je hebt helemaal niks, niks aan je rug hè, niks aan je bekken, en hier... *wijst op haar eigen keel* helemaal niks?

FREEK

Nee, niks. Ik mag overmorgen naar huis.

MEA

Dan al? O, wat fijn, zeg. Fijn dat je thuiskomt. Als je nu maar belooft Freek dat je het onmiddellijk zegt als er weer iets is, als je weer iets voelt, want het is voor ons natuurlijk ook verschrikkelijk... Lieverd, weet je nou nog steeds niet hoe je weer tot die wanhoopsdaad bent gekomen?

FREEK

Ik heb vandaag met een psychiater gepraat.

MEA

En? Wat zei die? Had-ie enig idee?

FREEK

Ja, maar volgens mij is-ie zelf gek.

MEA

Hoezo? Waarom? Wat zei die dan?

FREEK

Dat zeg ik liever niet. Ik bedoel, ik wil het wel zeggen, maar ik vind het een beetje pijnlijk. En het is trouwens niet waar ook.

MEA

Maar dan kan je het toch juist zeggen. Kom jochie, zeg het nou tegen mamma. Tegen mij kan je het toch wel zeggen. We hebben toch altijd alles samen besproken. Tussen ons zijn er toch nooit geheimen geweest? Was het soms iets over pappa?

FREEK

Nee, over jou. Maar ik zeg je al, het is niet waar.

Teuni op

TEUNI

Hallo! *naar opzij* Dag meneer, dag mevrouw. Gaat het een beetje? *naar Freek* Dag Freek, schat, ik heb toch maar sinaasappelen meegebracht. Laat de zuster goed uitkijken met persen. D'r zijn op het ogenblik geen acties van de Palestijnen hoor, ik heb het nog geïnformeerd bij de groenteboer. Maar je kan nooit weten – ja het is natuurlijk hun volste recht – maar het zou toch wel godgeklaagd zijn als jij in jouw situatie... hè, laat ik er niet aan denken. Ik ben toch al zo zenuwachtig de laatste tijd. Ja, ik vind het heel gewoon hoor, een zelfmoordpoging, maar twee keer zo kort achter elkaar, dat kan nooit goed zijn. Hoe is het nu? Is er nu al een geweest, wat ik je zei, een psychiater?

MEA

Ja, Freek zegt net... Maar volgens Freek is-ie een beetje eigenaardig, hè Freek? Ja, dan heb je d'r natuurlijk ook niet veel aan.

TEUNI

Maar dat moet bij psychiaters, anders kunnen ze 't toch ook niet begrijpen bij een andere gek eh... 'n patiënt. Een therapéut zeker. Jullie hebben het zeker uitgebreid gehad over je agressie, dat is natuurlijk allemaal gericht tegen je vader.

MEA

Daar praat-ie liever niet over, hè Freek?

TEUNI

Maar tegen mij toch wel, tegen ons.

MEA

Ja, dat is waar, ja dat vind ik ook. Het zit namelijk zo, Teuni, de dokter heeft ook iets lelijks gezegd van mij. Vind je het niet bespottelijk? Wat heeft-ie nou eigenlijk gezegd, Freek?

FREEK

Hij zegt dat ik me voor je schaam.

MEA

Nou ja.

TEUNI

Nou, dat kan toch. Vertel even verder, Freek. Waarom schaam je je voor je moeder? *verzint iets, vraagt dan belangstellend* Om d'r kleren?

FREEK

Nee, omdat ze die liedjes zingt. Maar het is niet waar, het is niet waar. Ik schaam me niet voor d'r. Ik hou toch van d'r, hoe zou ik me dan voor d'r kunnen schamen?

TEUNI

Ja, dat kan ik me ook niet goed voorstellen. Maar aan de andere kant, zo'n psychiater zegt toch niet alleen maar onzin.

MEA

Bestáát niet! Zo is Freek niet. En trouwens wat heeft-ie me helemaal gehoord, één keer heb ik 'm meegenomen, toen-ie klein was en laatst, maar dat is niet doorgegaan, en dan thuis als ik zong... Maar dan zou je het toch zeggen?

FREEK

Ik schaam me ook niet, moeder. Hè, had ik m'n mond maar gehouden.

MEA

Je hebt gelijk Freek – die psychiater is gek!

Huib op

HUIB

Freek, jongen, ik ben een beetje laat, sorry, maar ik heb m'n redenen. Het komt allemaal goed, jongen. Het is opgelost. Jouw leven wordt weer te dragen. Ik ben net op het arbeidsbureau geweest. Maandag ga ik van start als installateur. Een degradatie maar ik weet waar ik het voor doe. Voor jou, jongen, voor jou, Freek. Jij zal je niet meer aan mij hoeven ergeren.

Allen zwijgen.

HUIB

Nou, en hoe vinden jullie het?

MEA

mat Fijn, Huib.

HUIB

En jij Freek?

FREEK

Goh pa, fantastisch.

HUIB

Maar dan moet jij nou ook als tegenprestatie ons de verzekering geven dat je het niet meer doet, hè. Ik weet wel dat je d'r niets aan kon doen, maar hoe dacht je dat het voor mij was toen ik die bons hoorde boven m'n hoofd. Ik denk: het lijkt wel of er een kast omvalt. Ik denk: hoe kan d'r nou in jezusnaam een kast omvallen. Ik ga naar boven...

MEA

Ja Huib, nou weten we het wel.

HUIB

Laat me nou uitpraten, zeg ik je. Dus ik ga naar boven, naar onze kamer, niks aan de hand. Ik denk: het is zeker op Freek z'n kamer. Ik denk: Freek is toch thuis, dan moet-ie het zelf gehoord hebben. Dus ik eerst kloppen en ik riep nog: Freek is 'r

wat? Dus ik denk: daar moet ik het mijne van hebben. Ik doe die deur open, ik zie meteen dat touw daar bungelen. 't Is misschien gek, maar ik dacht meteen...

MEA

Huib als je nou niet ophoudt, ga ik weg.

TEUNI

Ja Mea, maar je moet wel begrijpen dat zo iets een indruk op je maakt. Want toen-ie mij d'r even later bij riep... het is wel iets wat ik nooit meer hoop mee te maken. Dat moet je wel even goed onthouden, Mea.

MEA

God, net of ik er wat aan kon doen. Natuurlijk is het vreselijk maar om dat nou almaar weer tot in de bijzonderheden te moeten aanhoren.

TEUNI

Die man zit vol. Dat zie je toch. Huib, ik heb het je nog niet gezegd, die baan, ik feliciteer je met dat prachtige gebaar.

HUIB

Ik heb ook wat over voor m'n kind. Jongen, ik kan je niet zeggen hoe opgelucht ik me voel. Ja, ook wel omdat moeder nou besloten heeft die vereniging d'r voorgoed aan te geven. Hè moeder, dat heb je toch besloten?

MEA

Natuurlijk, ten eerste krijg ik er toch geen voet aan de grond, en dan... Ik moet me d'r nou maar bij neerleggen dat dat deel van m'n leven afgesloten is. *enigszins gedempt tot Freek* Vind jij het ook fijn, Freek?

FREEK

Ik... *bedenkt zich* Ik vind het jammer voor je moeder.

PAUZE

Backstage in een bejaardentehuis.

Ber Schaap en Mea komen op.

BER

D'r is nog niemand.

MEA

Nee, dat zei de zuster toch al. En dat is juist goed, dan hebben we ze gelijk als ze binnenkomen.

BER

Stel je d'r niks van voor, Mea. We schieten d'r niks mee op. Nee, dat andere idee, wat ik je zei, dat is veel beter.

MEA

Daar peins ik niet over.

BER

Heus Mea, je kan het. En ik zeg je al, ik heb het over je gehad. Je kan zo in de voorselectie. Ze waren in je geïnteresseerd. Meisje, laten we dat nou met beide handen aanpakken.

MEA

Ik ben daar niet de geschikte persoon voor, Ber. Ik zou me veel te zenuwachtig maken.

BER

Maar de voorselectie, je kan het toch allicht proberen.

MEA

Nee Ber, hou d'r nou maar over op. Het gaat nu om jou alleen. Jij moet voorzitter blijven van Zon en Vreugd. En ik zal 't ze wel eens even goed zeggen. Dat ze mij niet terug willen, dat is tot daaraantoe – trouwens ik weet niet eens of ik er nog wel voor zou voelen – maar jij die nu al zoveel jaren bij de vereniging bent...

BER

Opgericht, Mea, ik heb 'm opgericht.

MEA

Wat denkt zo'n Otto wel. Op zo'n manier eventjes de zaak overnemen en mij dan afsnauwen door de telefoon als ik het voor je opneem. Het is toch om razend te worden. Hij kan penningmeester blijven. En als-ie dat niet wil, dan gaat-ie d'r zelf maar uit.

BER

Je krijgt het niet voor mekaar, Mea. Het is een hopeloze zaak.

MEA

Dat zullen we wel 's even zien, o ja, en laat mij het woord doen, Ber. Jij moet denken aan je hart.

Til op

TIL

Hallo! Hé Ber, jij... god zeg, hè, nou ja... Hoe gaat het ermee? Niet zo best, hè? Ik hoorde van Wim dat je een pacemaker krijgt. Zeg, heb je 'm al?

BER

Nee, dat is voorlopig nog niet nodig.

TIL

Maar het werk aan de vereniging moet je d'r toch aan geven, hè? Je komt zeker zo maar 's even langs. Dag mevrouw Loman.

MEA

tot Ber Zie je wel! *tot Til* Mevrouw de Vries, Ber heeft helemaal nog geen pacemaker nodig en het werk aan de vereniging kan-ie nog heel goed aan.

TIL

Maar Otto zei toch... Ber, je vrouw heeft toch alle stukken en gegevens aan Otto overgedragen.

MEA

Noem dat maar overgedragen. Ber z'n vrouw heeft per ongeluk alles meegegeven. Stakker! Daar kan ze ook niets aan doen. Ze deed het in d'r zenuwen. En nu wil

Otto ze niet teruggeven. Zo zit het, en laat u niks op de mouw spelden mevrouw de Vries, het is onrechtmatig.

TIL

Hoor 's even, ik weet er niks van. Dat moet u maar met Otto zelf bespreken.

gaat accordeon uitpakken

korte pauze

BER

Hoe gaat het in de vereniging, Til? Heb je het nog naar je zin?

TIL

Net of ik het ooit naar mijn zin heb gehad. Een afgang, dat is het. Maar ja, een mens wil toch aan de gang blijven, en in het begin dacht ik dat ik op deze manier nog 's aan extra schnabbels kon komen. Nou, vergeet 't maar.

MEA

U bent semi-professional, hè? Ja, 't is wel te horen aan uw spel.

TIL

Dank u. Als het nu ook nog wat opleverde. Voor complimenten krijg je niks bij de bakker.

MEA

Krijgt u er dan helemaal niets voor betaald? Dat vind ik toch eigenlijk niet juist. Ber, weet jij daarvan dat mevrouw de Vries, als semi-professional zijnde, niks betaald krijgt?

BER

Ja, maar we waren er toch over in gesprek. Hoe zat dat ook weer? O ja, Otto was er tegen.

MEA

Wat die man bezielt!

TIL

En Loes was er ook tegen. Het gaat dan zogenaamd om het principe.

MEA

Ja ja, Loes en d'r principes.

TIL

Ach, en 't gaat niet eens om dat geld, maar dat ze laten merken dat ze d'r blij mee zijn dat ik het doe. Nou ja, daar heeft zo'n mens natuurlijk geen ahnung van. O, dag Loes!

Loes op

LOES

die net is binnengekomen Had je 't over mij, Til? Ja, ik hoorde het, je had het over mij.

TIL

Ik zal het je maar eerlijk zeggen, Loes. Ik zei tegen Ber en mevrouw Loman dat ik het niet in de haak vind van dat geld, weet je wel.

LOES

Ik weet niks van geld.

TIL

Nee, want ik krijg het ook niet. Maar ik zeg tegen Ber en mevrouw Loman dat jij er tegen bent.

LOES

Het is raar Til, toen ik vanavond hier naar toe ging dacht ik: goh, ik moet er toch nog 's met Til over praten. Je bent tenslotte semi-professional. En ik kan me zo voorstellen dat het je eigenlijk niet eens zozeer om het geld zelf gaat. Het is misschien nog meer dat je het nodig hebt als blijk van waardering.

TIL

Eerlijk gezegd, ja. Als semi-professional...

LOES

D'r zit wat in. Ik vind dat we het nog maar 's moeten bepraten. *gaat jas uitdoen en zich opmaken. Negeert Mea en Ber volkomen*

MEA

Moet je niet even gaan zitten, Ber? Ja, je bent wel goed hoor, maar je moet het natuurlijk toch een beetje in de gaten houden. Kijk, daar is Jan. Dag Jan.

Jan op

JAN

Zeg, moet je horen, ik ben bezig m'n conference om te gooien. En nou had ik vandaag opeens een idee voor een witz. Je kent toch dat liedje: 'wij zijn jong, de aard ligt open!' Dat zongen jullie toch vroeger ook? Ber, ken je dat liedje?

BER

neuriet Wij zijn jong, de aard ligt open... Bedoel je dat?

JAN

Juist, juist ja en nou had ik zo gedacht, als ik daar van maakte: 'wij zijn oud, de aard ligt open!' Zouden de bejaarden dat leuk vinden. Mea, wat denk jij?

MEA

O, enig...

JAN

Ik weet alleen niet goed hoe ik 'm moet verwerken. Denk je dat ik er mee zou kunnen beginnen?

MEA

Ja, waarom niet? Zeg Jan, luister 's, wat vind jij d'r nou van...

Otto op, ziet Mea en Ber

LOES

Otto, je gaat geen ruzie maken hoor... Je doet net of ze d'r niet zijn.

MEA

Wind je niet op hoor, Ber. Je moet denken aan je hart. Het schijnt nou eenmaal zo te moeten dat mensen zo doen, vandaag de dag, zo hard, zo koud, zo gevoelloos...

Maar laat mij maar even begaan.

OTTO

tot Loes Heb jij de muziek meegenomen? Ik heb me thuis ongelukkig gezocht.

MEA

Ja, Otto, je kan nou wel doen of we d'r niet zijn. Maar je zal toch het fatsoen moeten hebben om me even te woord te staan.

LOES

Je geeft geen antwoord! Negeren!

MEA

Je hebt die papieren onrechtmatig Ber z'n vrouw afhandig gemaakt. Ik kom hier om een beroep te doen op je laatste restje menselijkheid, want Ber zelf... Otto! Je begrijpt toch wel dat dit niet zo kan.

OTTO

geïrriteerd tot Loes Ja, heb je die muziek nou bij je of niet?

MEA

Otto, je geeft ze terug hoor je!

LOES

't Gaat 'r niet om die papieren. Die komt het hier gewoon weer 's proberen. Nou, mooi niet.

MEA

Het is niet waar, het is niet waar! Ik kom hier niet voor mezelf. Ik kom voor Ber. Niemand neemt het verder voor 'm op. Iedereen vergeet wat-ie voor de vereniging heeft gedaan. Dat is toch gemeen. En of-ie aanblijft of niet, hij moet toch de kans krijgen om dat zelf uit te maken.

LOES

Ja, ja.

MEA

Dacht je dat ik nog in de vereniging terug zou willen. Jullie zijn me nogal wat lekkers! Denk je heus dat ik hier kom soebatten. Ik zou niet eens meer willen, al vielen jullie op je knieën. En het is niet meer goed te maken ook, als je dat maar weet.

TIL

Zeg Loes, m'n roksluiting is los, heb jij naald en draad bij je, dan zet ik 'm even vast.

MEA

Stelletje egoïsten. Om zo'n oude man zo te behandelen. Het is onmenselijk. Het is die man z'n leven. Als die er aan onder doorgaat dan is het jullie schuld.

LOES

Otto, is het nog geen tijd?

OTTO

Ja, we moeten zo beginnen.

MEA

Moordenaars!

JAN

Zeg Otto, nou moet je 's horen. Ken jij dat liedje: 'wij zijn jong, de aard ligt open'.

Wat denk je? Zou ik daar m'n conference mee kunnen beginnen?

OTTO

luistert niet Ja, natuurlijk Jan, waarom niet?

JAN

Ik maak er dus van: 'wij zijn oud, de aard ligt open'.

OTTO

O ja, goed, doe dat maar.

MEA

Jan, wat vind jij d'r nou van dat Otto Ber z'n vrouw de stukken en bescheiden heeft afgetroggeld?

JAN

Ber z'n vrouw is 'n sufferd! *voor zich, luid* Dames en heren, wij zijn oud, de aard ligt open.

Allen lachen.

doorgaand gelach tot einde scène

MEA

Jan, heb je dan helemaal geen gevoel!

BER

Mea, laat nou maar, ik heb 't je gezegd, laat 't nou maar, dat andere plan van me, dat is veel beter.

MEA

Dat andere plan?

BER

We hebben ze niet nodig, Mea. We zullen 't ze wel 's laten zien dat we ook zonder ze kunnen.

MEA

Ja maar Ber, je kunt 't er toch niet zomaar bij laten zitten.

BER

We zullen ze mores leren. Mea, we pakken ze in. Kom, zeg nou maar dat je het doet.

MEA

Ja maar... Nou goed, dan doe ik het voor jou. Je hebt gelijk, Ber. Stikken kunnen ze voor mijn part. Stikken! Allemaal!

Bij Mea thuis. Mea, Teuni, Huib en Freek voor de televisie. Televisietoestel rug zaal, alleen het geluid is hoorbaar.

vrouwenstem Ja kijk, ik vind het een beetje moeilijk. Laat ik voorop stellen dat ik het een heel verdienstelijk initiatief vind van mevrouw Loman. Want zoveel beoefenaars van het Franse chanson zijn er niet meer. Temeer omdat Liesbeth List ook niet zoveel meer van zich laat horen. Maar mevrouw Loman heeft zich eigenlijk totaal niet gerealiseerd waar ze aan begon. Ze zit er voortdurend naast, niet alleen stimmlich, maar ze heeft ook geen maatgevoel en wat de uitspraak van het Frans betreft – ja, ik ben geen expert hoor – maar ik denk dat we die maar beter met de mantel der liefde kunnen bedekken. Tja, daar heb ik het eigenlijk wel zo'n beetje mee gezegd.

mannenstem Dank je wel, Mieke Burg. Dat was dus Mea L.Loman, en dan gaan we nu kijken naar de volgende deelnemer van onze talentenjacht, de Rotterdamse tapdanser Billie van den Boogaard.

muziekje, geluid van tappen. Na een moment

MEA

Zullen we 'm maar uitzetten? Huib, zet 'm 's uit.

Huib zet de televisie uit.

MEA

Kritisch hè, die vrouw.

TEUNI

Ja Mea, ze liet niet veel van je heel.

MEA

Nu ja, maar ze zei toch ook dat het heel verdienstelijk was, en als je nou in aanmerking neemt dat ik het moest doen met een wildvreemde begeleider omdat... Afijn, je weet. Ga er maar 's aanstaan. Bijna onvoorbereid zoiets voor de

televisie brengen en dan ook nog in de wetenschap dat je vaste begeleider net een hartaanval heeft gehad. En ik wist tenslotte ook niet of-ie 't nog zou halen.

HUIB

En dat heeft-ie dus niet gedaan.

MEA

Nee, tragisch hè, arme Ber. En dan te weten dat ik degene was die almaar klaagde over m'n zenuwachtigheid. Nou ja, hij heeft een mooie crematie gehad. D'r waren zelfs ook een paar mensen van Zon en Vreugd. Zeg, we gaan d'r een glaasje op drinken, hè?

HUIB

Waarop? Op die dooie man?

MEA

Hè, doe niet zo flauw, ik bedoel op m'n succes natuurlijk.

telefoon rinkelt, Huib neemt op

HUIB

Hallo, met Loman. Ja, natuurlijk hebben we zitten kijken. Met z'n allen. – O! Nou zeg 't 'r zelf maar. Mea, hier is je moeder voor je. Ze vond er niet veel aan.

MEA

nogal beledigd O! Nou... *neemt de telefoon* Ja moeder? ... Ja, vind je het een wonder? Je hebt 't toch gehoord. Ik heb je toch gezegd hoe het is gegaan. ... Hij is dood, ja. Nee, dat wist ik toen ook nog niet. Anders had ik het misschien helemaal niet gedaan. Maar ja, je wilt zo'n uitzending niet bederven. Nou, je hoorde wat Mieke Burg zei: ze vond het heel verdienstelijk. Hoe vond je m'n haar zitten? ... O! Het is anders een heel goeie kapper. Iedereen vond het hier enig. Ja, smaken verschillen zullen we maar zeggen. Nou moeder, bedankt voor je telefoontje. Ja. Tot ziens hè. *Daag. legt neer* Dat gezeur van dat oude mens altijd. Je kan nu toch bijna van week tot week merken dat ze minder wordt. Huib, waar blijven die borrels nou. Geef me maar geen bessen. Het is feest. Ik neem een lekkere bel jenever met bitter lemon.

HUIB

Teuni zeker een sherry en jij Freek, wil je een pilsje of toch maar liever appelsap?

HUIB

Appelsap, pa.

MEA

Dat van die bloemen, dat vond ik ook zo aardig. Alleen jammer dat ik ze niet in beeld kreeg. Zeg Teuni, het is eigenlijk de eerste keer dat je mij hebt zien optreden. Hoe vond je het nou? En jij Freek, wat vond jij van je ouwe moeder?

FREEK

Leuk, ma.

TEUNI

Eerlijk gezegd Mea, het viel me tegen.

MEA

Ja, jammer hè, dat kwam door Ber, arme Ber. Zeg, die Mieke Burg vergeleek me ook nog met Liesbeth List. Enig, hè. Nou, jongens...

HUIB

Op je gezondheid.

MEA

lacht Ha, ha, gezondheid, malle, op m'n succes, natuurlijk. Zeg, weet je dat dat programma een ontzettend hoge kijkdichtheid heeft, leuk hè. *drinkt* Hè, hij is een beetje slap Huib, ik wil d'r best nog wat jenever bij.

Leuk hè, dat oma ook nog belde. Ja, ze heeft er niet veel verstand van, maar toch aardig. Freek hoe vond jij je ouwe moeder?

FREEK

Leuk, ma.

MEA

Ja hè, ik zeg al, je hebt me natuurlijk niet op m'n voordeligst gezien, want ik was natuurlijk niet op m'n gemak. Je vader vond het geloof ik maar niks.

HUIB

Dat heb je mij niet horen zeggen.

MEA

Ik heb je niks horen zeggen, nee. Dat kon er natuurlijk niet af. Wel altijd zaniken en zeuren, wel altijd iemand dwarsbomen als je iets wilt bereiken in het vak, en als je dan iets bereikt hebt: geen stom woord! *slaat ferm aan het drinken* Net of het allemaal vanzelf gaat. Ja, ja. Ik kan je vertellen dat het om de donder niet meevalt. Enfin, je hoort wat Mieke Burg zegt, het is niet makkelijk. Het is om de dooie dood niet makkelijk. En vooral als er dan niemand in de omgeving is die je een beetje steunt, dan moet je van goede huize komen. Huib, schenk nog 's in.

HUIB

Heb je 't nou al op?

MEA

Ja, ik heb 't nou al op, ja. Ik heb d'r zin in. Want ik heb natuurlijk toch vreselijk in spanning gezeten. Ja, sorry hoor, dat zullen jullie wel niet begrijpen, maar ik ben blij dat het achter de rug is, en dat ik het er nog heel behoorlijk van heb afgebracht, hè, of niet soms. Hoe vind jij het Freek?

FREEK

Erg leuk, ma.

HUIB

Ik ga naar bed.

MEA

Wat? Nou al?

HUIB

Ja, ik heb slaap. Morgen weer vroeg dag.

MEA

O, gezellig! Ben je eindelijk 's een keer op de televisie geweest en dan hebben ze gelijk slaap. Nou, je gaat maar, hoor. Ben je nog niet weg? Ach, ik had het ook eigenlijk kunnen weten dat je het me niet gunt.

HUIB

Mea, ik heb een nieuwe baan, weet je wel. Geen werk voor mij, een degradatie. Misschien kan je je voorstellen dat dat wennen is. Overigens kan ik je wel zeggen, jij bent niet de enige die blij is dat dit achter de rug is. Want behalve dat ik een

zware nieuwe baan heb, heb jij me de laatste weken de oren van 'n hoofd geluld, en daarom ga ik naar bed. Ik ben op. Welterusten.

TEUNI

Welterusten, Huib.

HUIB

Dag Teuni, dag Freek.

FREEK

Welterusten, pa.

Huib exit

MEA

Hoe vind je dat nou? Heb je daarvan terug?

TEUNI

Ik bemoei me d'r niet mee, hoor. Jullie zoeken het zelf maar uit.

MEA

Net of er nog wat uit te zoeken valt. 't Is wel duidelijk, zou ik zeggen. We passen niet bij elkaar. Wat ik al die jaren met die man heb zitten doen. Ik weet het niet. 't Is nog een godswonder dat 't 'm niet gelukt is me naar beneden te trekken in de stront. Ja, want dat is het, stront! Ik pik het niet langer. Ik ga van 'm af!

TEUNI

Dan moet je 't 'm zeggen.

MEA

schenkt zichzelf nog eens in Ja, goed idee, ik zal 't 'm zeggen. Me zo te vernederen, me in een hoek te trappen alsof... De voorselectie dan. Ik ben er toch met glans doorheen gekomen. Meteen. Weet je wat één van die heren had gezegd tegen één van die andere heren, volgens Ber, want die had het gehoord: ze is goed grotesk. Nou, dat zegt zo iemand niet voor niets.

TEUNI

Nee, neen zeker niet. Zeg, Freek... Hoe is het eigenlijk met je vandaag? Weer een beetje beter dan gisteren?

FREEK

Gisteren ging het ook goed.

TEUNI

En op school? Heb je je verzuim alweer helemaal ingehaald? Zeg, ik heb nog 's nagedacht over die gedichten van je...

FREEK

Laten we het daar nu maar niet over hebben.

TEUNI

Kijk, daar heb je het weer. Je bent daar veel te gesloten over. Je zegt aldoor dat ze niet goed zijn, maar hoe kun je dat nu weten als je ze nooit aan iemand laat lezen.

FREEK

Ze zijn niet goed, ik weet het, ze zijn niet goed. En ze zullen het nooit worden ook.

TEUNI

Natuurlijk zijn ze goed, Freek, en ik heb je nou al honderd keer gevraagd wanneer laat je ze me nou 's lezen.

FREEK

Maar begrijp 't dan toch, Teuni. Ik ben het nog maar aan 't leren. *opeens een ingeving* Volgende week, is dat goed? Volgende week kan ik het misschien al ietsje beter. En dan maak ik er speciaal een voor jou. Op m'n erewoord. Is dat goed?

TEUNI

Goed dan, de volgende week. Ik hou je d'r aan. Verrek! Sorry hoor, maar ik heb de kat vergeten. Vinden jullie het niet erg als ik nu meteen ga. Dat beest komt om.

FREEK

Zal ik je even uitlaten?

TEUNI

Ben je mal, ik vind het wel. Dag.

Teuni exit

MEA

en freek Dag.

MEA

zucht En Freek, hoe vond jij je oude moeder?

FREEK

Leuk, ma.

MEA

Leuk, je zegt aldoor maar leuk. Ga nou 's een beetje verder.

FREEK

Ja, ik vond het eh... erg eh... dramatisch en eh... ook wel een beetje ouderwets, maar dat vond ik juist goed, hoor en eh... nou ja, je was niet helemaal op je gemak, maar toch had het wel schwung, hè.

MEA

Schwung zeg jij. Maar je bedoelt misschien gevoel, emotie.

FREEK

grijpt dankbaar aan Ja, ja, emotie.

MEA

Zie je wel. Ze hebben het me altijd gezegd dat het zo ontroerend was, trouwens ik weet het toch zelf als ik daar sta, dan voel ik het toch. Weet je wat zo raar is, ik weet zelf niet waar het vandaan komt maar ik voel het ineens in me, heel diep, heel diep en dat komt over, Freek. Ja, misschien nog niet zoals ik het bedoel, maar dat komt dan door de zenuwen. En daarom ben ik zo blij dat je dat zegt van die emotie. Want het is er. Jij ziet het toch, die emotie?

FREEK

O ja, ma... duidelijk.

MEA

Ik heb het toch zelf meegemaakt. Bij de oudjes. Dat er een vrouw alsmaar met d'r zakdoek in d'r ogen zat te wrijven toen ik dat liedje zong van 'Les Trois Cloches'. Ja en toen zei d'r iemand, dat mens d'r ogen tranen van de staar, maar dat was niet waar, hoor – ik ben het zelf na afloop nog gaan vragen, dat mens had helemaal geen staar – D'r zijn altijd mensen die je naar beneden willen halen. 't Is erg genoeg. Maar daar moet je je niet door van je stuk laten brengen. Want die

emotie, dat is iets zeldzaams, en ik heb het, en jij hebt het ook. En laat ze maar praten. Ze kunnen het ons toch niet afnemen, hè Freek?

FREEK

Nee, moeder.

MEA

Jij hebt het ook hoor, Freek, in je gedichten. Ik heb ze nog wel nooit gelezen, maar dat hoeft ook niet, ik weet het zo wel. Je bent nog een beetje huiverig voor die kritiek, dat begrijp ik, hoor, dat had ik ook in het begin, maar daar kom je wel over heen. Het was toch goed, hè Freek? Eerlijk zeggen. Nee, zeg maar niks, het was goed, ik weet het – Mieke Burg zei toch ook dat het fantastisch was. Ze vergeleek me zelfs met Liesbeth List. Nou ja, niet dat ik die nou zo goed vind, maar het is toch een grote naam. Enig hè, en ik heb nu ook een naam, ja nog wel niet zoals Liesbeth List, maar dat komt wel. In al die miljoenen huiskamers hebben ze me gezien: Mea L. Loman. Leuk hè? Misschien krijg ik wel fanmail, post van fans. Want dat programma heeft een grote kijkdichtheid, miljoenen en miljoenen. O Freek, en dan te denken dat ik er eerst niet aan wou, dat ik zei tegen Ber, ik doe het niet, ik kan het niet aan. Nou, en je zag hoe het ging, ik stond daar toch maar, want ik heb het Freek, en jij hebt het ook. Het zit nou eenmaal in de familie. Zeg, misschien kunnen we nog wel 's samen, jij en ik Freek, als jij nou je gedichten zou voorlezen, nou ja, niet meteen maar later 's. Zoiets is toch te organiseren. Zeg Freek, je schaamt je toch niet hè, voor je moeder?

FREEK

Maar ik heb je toch gezegd...

MEA

Ja ja. Stil maar, ik weet het. Het was goed. Leuk hè. Nu hoop ik alleen maar dat ik kan slapen. Zou ik 'n pil nemen vannacht. Nee, nee, ik heb een beetje teveel gedronken. Die dingen schijnen niet goed te combineren met alcohol. Ach, en ik hou d'r trouwens niet van. Kasten vol heb ik, kasten vol van die rommel, maar het kan nooit goed zijn voor je lijf, voor je hersens. Ik neem die dingen niet. Nou Freek, ik geloof dat ik je vader 's ga opzoeken. Ga jij ook naar bed?

FREEK

Nee, ik ga nog even televisie kijken.

MEA

Welterusten. *zoent hem* Doe je dan de lichten uit?

FREEK

Welterusten.

MEA

al bijna weg Het was goed hè.

FREEK

Ja, het was goed.

Bij Mea thuis. Huib, Teuni en Mea komen binnen, donker gekleed.

TEUNI

Gek hè, je kan niet zeggen dat-ie zo druk was, maar toch is het huis meteen zo leeg zonder die knul. Komt er nog familie hier naar toe van de begraafplaats?

MEA

Nee, ik heb gezegd van niet. Ik breng het niet op. *zakt op een stoel* Was ik zelf ook maar dood.

HUIB

rancuneus Dan kan toch. Je hebt nog wel slaapmiddelen slingeren die hij niet heeft ingenomen. Je bent er slording genoeg voor.

Mea staat op.

HUIB

Waar ga je naartoe?

MEA

Koffie zetten.

HUIB

Doe d'r dan voor jezelf wat rattengif in. Dat heb je vast ook nog wel ergens liggen, en aan je zoon kan je het niet meer kwijt.

Mea exit

TEUNI

Huib, ik hoop zo dat je het een beetje kan verwerken.

HUIB

Waarom heeft-ie 't gedaan. Waarom? Ik heb toch alles gedaan om 't 'm naar de zin te maken. Heb je mij nog horen kankeren de laatste tijd?

TEUNI

Je moet je zelf nu geen verwijten meer maken.

HUIB

Een baan heb ik voor 'm genomen. Geen passende arbeid. Een degradatie, waar ik me doodongelukkig van voel. Voor hem heb ik het gedaan, voor hem had ik het over. Ik kom hier nooit meer overheen.

TEUNI

Huib, schatje, zo mag je niet praten. Je moet sterk zijn. Op mij kun je rekenen, dat weet je toch.

HUIB

Ja Teuni, ik weet het.

TEUNI

Geef me 's een zoen.

Huib kust haar.

TEUNI

Weet je dat ik denk dat Freek dit goed gevonden zou hebben. We hadden een geweldig contact, Freek en ik, weet je dat? Z'n gedichten, hij kon met mij praten over z'n gedichten. Niet met z'n moeder, want die ging teveel op in zichzelf. Enfin, dat weet je. Huib?

HUIB

Ja Teuni?

TEUNI

Hou je van me? Weet je zeker dat je van me houdt?

HUIB

Ik weet het zeker.

TEUNI

Geef me dan nog 's een zoen.

Ze kussen elkaar.

Mea op, ziet het paar, zwijgt, gaat zitten.

TEUNI

hard Ik dacht dat je koffie ging zetten.

MEA

M'n handen trillen teveel.

TEUNI

Stel je maar niet zo aan. Je hebt zelf gezegd dat je van 'm af wou.

MEA

Ik had het kunnen weten. Niemand is te vertrouwen, niemand.

TEUNI

Het is heel gewoon, heel gewoon. Als twee mensen zich tot elkaar aangetrokken voelen dan kan je niet verwachten dat ze d'r niks mee doen. En dan, jij was altijd weg. Je hebt 'm toch zelf in m'n armen gedreven.

MEA

Ja, daar heb ik spijt genoeg van. Ik had het nooit moeten doen. Nooit had ik naar je moeten luisteren.

TEUNI

O, nou heb ik 't gedaan?

MEA

Ja jij, jij met je mooie praatjes over die... zelfontplooiing!

TEUNI

Denk maar niet dat ik die terugneem. Iedereen heeft recht op een stuk zelfontplooiing, ja, jij niet alleen, Mea Loman. Dat had je niet gedacht, hè. Daar heb je geen rekening mee gehouden. Ik ook. Huib zeg het tegen d'r, zeg dat je van me houdt.

HUIB

Ik...

MEA

Nee Huib, niet doen, niet zeggen. O god! Nu wordt me dit ook nog afgenomen! *tot Teuni* Maar ik weet wel waar het jou om gaat. Je had zeker genoeg van je vibrator! Nee, nee, dat mag ik niet zeggen, dat is ordinair. Trouwens wat kan het me schelen, dat geneuk! 't Is niks, niks. Dat andere dat is erg! Freek! Freek! *begint te huilen*

TEUNI

Ja, je kan nou wel gaan zitten janken, maar tegen hem ben je ook zo aardig niet geweest. Ik zeg net nog tegen Huib, met mij kon-ie over z'n gedichten praten maar heb jij je d'r ooit in verdiept? Ik wed dat je na zijn dood nog niet eens in z'n bureautje hebt gekeken of je ze kon vinden.

MEA

klagelijk Wel waar, wel waar, ik heb ze gezocht. Maar ze zijn er niet meer, verbrand...

TEUNI

O ja? Hoe weet je dat?

MEA

Ik heb allemaal as in de balkonkast gevonden, met nog een paar stukjes papier, dat moeten ze geweest zijn. Ach, als ik het nu maar begreep...

TEUNI

Wat?

MEA

Dat briefje...

TEUNI

Briefje?

MEA

Nee niks, geen briefje, ik ben in de war. Nee niks, geen briefje, ik zei maar wat, geen briefje... *klemt haar tas tegen zich aan*

HUIB

Laat lezen! Waar is dat briefje?

MEA

Nee, nee, het is aan mij, het is aan mij gericht. Ik laat het aan niemand lezen. Het is persoonlijk. Van mijn jongen aan zijn moeder.

HUIB

Maar ik heb het recht. Geef hier die tas. *ontwringt haar de tas, haalt briefje eruit*

MEA

Nee, nee, niet doen, niet lezen. Het is heilig. Het is van mij! Hij heeft het laatst aan mij gedacht!

TEUNI

Wat staat erin... *leest mee over Huibs schouder*

MEA

Geef hier! Geef hier! Het is van mij... *pakt briefje af* Mijn jongen, en het is te teer. Dat is niet voor een ander bedoeld.

HUIB

enigszins uit het veld geslagen Schamen? Waarom zou-ie zich voor je schamen?

TEUNI

Wacht 's.

HUIB

Wat heeft dit te betekenen? *tot Teuni* Weet jij hier wat vanaf? Zeg op.

TEUNI

Die psychiater... Dus toch. Natuurlijk, psychiaters praten toch geen onzin, die weten heus wel waar ze 't over hebben. Hij schaamde zich dat z'n moeder die idiote liedjes zong, en dan nog dat idiote optreden voor de televisie. Ik heb het alsmaar gedacht... die psychiater zei het. Natuurlijk, die psychiaters weten toch waar ze het over hebben. Zij, zij heeft het gedaan. Hij heeft zich letterlijk voor z'n moeder doodgeschaamd.

MEA

Niet waar, niet waar, hij schrijft toch juist...

TEUNI

Alsof het niet duidelijk is. Altijd heeft-ie je willen sparen, altijd. Dat kind was te goed voor deze wereld. En het ergste is, je hebt het geweten.

HUIB

Dus het was niet om mij, het was om haar!

TEUNI

Ja, daar zit ze, kijk maar 's goed. Mea L. Loman, huh, de moordenaress van d'r eigen zoon.

HUIB

Maar... maar... *geeft Mea klap* Monster!

MEA

Niet doen, niet doen, nee, niet doen. Huib, ik heb het niet geweten, ik ben onschuldig!

HUIB

D'r uit zeg ik je, m'n huis uit, en nu meteen.

MEA

Nee, Huib, je vergist je... Blijf menselijk. Doe geen vreselijke dingen. Ik ga niet weg. Wat een onzin, trouwens, waar moet ik naar toe.

HUIB

Je gaat maar naar je moeder. Dan kan je je plezier wel op.

MEA

Nee nee, ik laat me niet weggagen. Huib, luister nou, ik ben gek op jou, dat weet je toch, we houden toch van elkaar. Je kan me dit toch niet aandoen? *krijgt weer een klap* Au!

HUIB

Ga je, ga je! Je hebt m'n kind kapot gemaakt. Stuk modder! Ga je!

MEA

Wees redelijk, laat me dan eerste mijn spullen pakken.

HUIB

Die krijg je later. Je blijft geen moment langer in dit huis. Scheer je weg.

MEA

Huib! O god... o god... god in de hemel! *loopt jammerend de deur uit*

HUIB

En ik heb me al die tijd maar opgevreten van de schuldigheid!

TEUNI

Je laat 'r d'r niet meer in hoor.

HUIB

Die? Geen poot krijgt ze meer over de drempel.

TEUNI

Goed dat je van die hysterica af bent.

kort moment

Zeg, ik heb ineens een idee, als ik nou 's bij je introk. Dan kan ik hiernaast verhuren. Dat brengt nog aardig wat op, hoor, tegenwoordig. En ik ken een hele aardige homofiele jongeman. Die zijn heel netjes en toch lekker vlot. Huib, wat zeg je d'r van? Je hoeft niet meteen te beslissen, maar laten we d'r maar 's overdenken.

Backstage in het bejaardencentrum Rusthoeve.

LOES

proost met een glas sekt met Til en Otto Proost! Op de volgende vijftig keer in Rusthoeve. Jan kom je d'r nou ook bij?

Jan op

JAN

Wat hoort mijn oor?

LOES

Een glaasje sekt van de directrice, omdat het de vijftigste keer is dat we hier optreden.

JAN

Als we dan maar niet omvallen na de pauze. Nou Til, op je eeuwige schoonheid. allen Proost!

TIL

Tja, of we de volgende vijftig halen moeten we maar afwachten. Ik sprak daarstraks een broeder en die was helemaal niet zo enthousiast over onze vorige avond.

LOES

Zo'n jonge snotneus zeker. Wat had-ie dan?

TIL

Dat ze in het comité hadden gevonden dat het veel te eentonig was en ook veel te veel operette.

LOES

't Is altijd wat met Rusthoeve. Heus, wij zouden ook graag anders willen, hè Otto, maar vind ze maar 's. Die goochelaar laatst dat was helemaal niet ons niveau. Je weet, onze eisen liggen nu eenmaal hoog. We nemen iemand alleen als we hem echt goed vinden.

Mea op. Even tableau. Mea heeft een tragische pose. Het laatste overigens zonder consequentie voor de tekstbehandeling.

TIL

Zeg, is dat niet weer die Mea Loman?

JAN

applaudiseert Hoog bezoek. De koningin van het chanson! *klapt uit*

MEA

Hou die rotgeintjes maar voor je.

OTTO

Mea, wat leuk dat je langs komt, zeg.

MEA

Huichelaar! Ik weet hoe jullie over me denken, maar hoe ik over jullie denk dat weten jullie nog niet. Wil je 't horen, wil je horen wat ik van jullie vind? Ik vind jullie belachelijk.

OTTO

O ja... *lacht onzeker* Ha, ha. Zeg we staan hier net iets te vieren. Wil je ook een glaasje sekt?

MEA

let nergens op Nog minder dan kermistuig zijn jullie. Want die kunnen tenminste soms nog iets. Maar jullie... zielige mislukkelingen zijn jullie. Niks stelt het voor, niks.

OTTO

Die heeft kapsones gekregen.

TIL

Terecht. *tot Mea* Bent u nog steeds kwaad, mevrouw Loman? Nou ja, het is ook wel te begrijpen.

MEA

Ik heb medelijden met jullie, weet je dat, met jullie aanstellerij, dat rare overdreven gedoe, dat aandacht trekken dat nergens op gebaseerd is, zootje

stumpers, bah! En je weet het niet eens van jezelf, wat een aanfluiting je bent voor mensen die een beetje kritiek hebben.

TIL

Ja mevrouw Loman, dat zeg ik ook altijd. Zeg, u bent op de televisie geweest, hè. Veel succes gehad zeker. Hebben jullie het gezien? Jan, je hebt mevrouw Loman toch ook gezien?

JAN

pakt Mea's hand en kust die Ich kusse Ihre Hand, Madam. Nee kindje, zonder gekheid, het was fantastisch.

MEA

Ja ja... *bitter* Ik heb mezelf te grabbel gegooid.

OTTO

Maar Mea, wat bedoel je? Je begeleider ja, dat had ik beter gedaan. Maar jij was zo!

MEA

Ach, klets niet.

OTTO

Hier, ga nou 's zitten. Hoe is het met je man?

MEA

dof Die heeft me weggejaagd.

de anderen *onder elkaar* Weggejaagd?

MEA

dof Ja, want ik heb m'n kind vermoord.

OTTO

Je kind vermoord? Hoezo, Mea?

MEA

Hij heeft zich voor me doodgeschaamd. Hij heeft het me geschreven. Ik heb het briefje. O, dat vreselijke briefje.

TIL

Wat heeft ze? Die is helemaal van de kaart. Loes, jij kent 'r beter, vraag 's wat ze heeft.

LOES

Mea, allereerst even dit, ik heb je op de tv gezien, mijn complimenten hoor, dat zeg ik niet gauw, dat weet je. Maar waar heb je het nou eigenlijk over, want we begrijpen het niet helemaal. Hoe is het me je kind?

MEA

Dood zeg ik toch. Zelfmoord gepleegd.

LOES

Ach god, arme meid. Nou begrijp ik het, ja ja, wat een slag voor je, zeg. O, vandaar dat briefje, ja ja, maar wat is dat dan voor een briefje?

MEA

Het ergste is, ik heb het geweten. Ergens heb ik het aldoor aangevoeld. *opent zwiingend haar tas en overhandigt briefje*

OTTO

Is je jongen dood? Gecondoleerd, hoor. Zeg, maar daar kan jij toch niks aan doen.

TIL

Nee, dat kan ik me ook niet voorstellen.

OTTO

Wat staat er in dat briefje? Loes lees dat briefje eens voor.

MEA

't Is te erg, te verschrikkelijk...

LOES

Wat is er dan zo verschrikkelijk? Waar heb je 't nou over?

TIL

Voorlezen, Loes, lees voor.

LOES

leest Moeder ik schaam me helemaal niet voor je. Veel succes gewenst van Freek.

TIL

na korte stilte, meewarig en aangedaan Ach god...

MEA

Nooit zing ik meer een noot, nooit.

LOES

Maar hoezo dan niet? Hij wil juist dat je zingt. Dat je dat niet begrijpt. Het staat er toch, hij schaamt zich niet voor je, en hij wenst je veel succes.

MEA

Maar hij bedoelt natuurlijk...

LOES

Otto, hoe laat is 't?

OTTO

Nog één minuut.

LOES

Mea, moet je 's horen, nou je hier toch bent, ja ik weet dat we een beetje woorden hebben gehad, maar dat zullen we nu maar vergeten, hè, en ik weet dat ik uit aller naam spreek, hè jongens, als ik zeg dat we het een eer zouden vinden, wij van Zon en Vreugd, als jij vanavond iets voor de oudjes zou willen zingen.

MEA

Zingen? Nee nee van m'n leven niet.

LOES

Hè Mea, doe het nou, voor deze keer. Vanwege het ouwe contact.

TIL

Hè ja, mevrouw Loman. Enig hè, Jan, dat mevrouw Loman gaat zingen.

OTTO

tot Loes Hoe moet dat dan? Ik heb geen muziek bij me.

LOES

Ach, je kent genoeg uit je hoofd, en desnoods improviseer je maar wat! *gedempt*
Het is goed voor de vereniging. Hè Mea, dan mag je nu meteen na de pauze. Mea, laat je gezicht 's zien. Wacht, een vlekje rouge.

MEA

Maar m'n jurk, ik kan toch niet in deze jurk...

LOES

Simpel, juist leuk. Zeg, je moet op hoor. Otto kondigt je al aan.

Donkerslag.

Spot op Otto.

LOES

komt naar hem toe Weet je wat ze moet zingen? fluistert hem iets in Dat is nog van toepassing ook.

Loes exit

OTTO

Dames en heren, mag ik even uw speciale aandacht. Zon en Vreugd presenteert u als hoogtepunt van de avond de chanssoniere van het Franse chanson, bekend van radio en tv: Mea L. Loman

Spot op Mea. Mea staat er half willend half niet-willend. De begeleiding zet in, stopt, begint opnieuw. Mea begint aarzelend de eerste regels van: 'Non, je ne regrette rien.' Ze slaat een paar regels over. Bij 'Je me fous du passé, avec mes souvenirs', schiet ze erin en zingt met overgave. Aan het slot even groot orkest op de achtergrond.

Donkerslag.

De miraculeuze come-back van Mea L. Lohman ging bij Zuidelijk Toneel Globe in première op 12 februari 1982 in het Casino in Den Bosch

Spel

Mea L. Loman – Diane Lensink

Huib Loman – Wim van der Grijn

Freek Loman – Kees Hulst

Teuni De Winter – Babette Mulder

Ber Schaap – Ferd Hugas

Otto Mastenbroek – Adriaan Olree

Loes De Haas – Nora Kretz

Til De Vries – Moniek Kramer

Jan Bol – Joost Boer

Regie

Gerardjan Rijnders

Guus Vleugel (1932-1998), dichter, liedjesschrijver, romancier, columnist en toneelschrijver, debuteerde in de jaren vijftig van de vorige eeuw als dichter onder het pseudoniem Guus Valleide. Daarnaast schreef hij liedteksten o.a. voor Wim Sonneveld, Conny Stuart e.a. In 1962 schreef hij met Cabaret Lurelei spraakmakende en controversiële teksten. Met name die in de vertolking van Jasperina de Jong maakten hem tot op vandaag tot één van de zeer groten in de kleinkunst. In 1978 begon zijn samenwerking met Ton Vorstenbosch. Het eerste toneelstuk dat ze samen schreven was *De Miraculeuze Come-back van Mea L. Loman*. voor Toneelgroep Globe.

Ton Vorstenbosch (1947), toneelschrijver en scenarist, studeerde regie aan de Amsterdamse Toneelschool en debuteerde nog tijdens zijn opleiding als schrijver met het toneelstuk *De Stok* bij de Haagse Comedie. Vanaf 1976 schreef hij ook voor Toneelgroep Centrum. In 1978 begon zijn samenwerking met Guus Vleugel. In 1998 werd zijn *Wilhelmina: Je Maintiendrai* het meest gespeelde stuk van de afgelopen decennia. Ook de daarop gebaseerde televisieserie *Wilhelmina* had hoge kijkcijfers. Voor de soloactrice Nel Kars schreef Vorstenbosch een aantal monologen over het koningshuis.

Toneelwerk

Guus Vleugel & Ton Vorstenbosch

Angst en Ellende in het Rijk van Kok – 1999

Srebrenica – 1996

In de Dromocratie – 1983

Sterke drank in Oud-Zuid – 1983

Schandaal in Holland – 1983

De Miraculeuze Come-back van Mea L. Loman – 1982

Ton Vorstenbosch

Buigen voor Oranje – 2012

De Barones – 2005

Koningin Emma, redster van Oranje – 2004

Annie M.G. Schmidt, de dochter van de dominee – 2003

Niet eens in de gaten dat het de Mooiste Tijd was... – 2002

Prinses Marianne – 1999

Wilhelmina: Je Maintiendrai – 1998

De Stille Kracht – 1997

Hendrik en Wilhelmina – 1993

De Russisch Oranje – 1991

Koningin Sophie – 1988

De Nar van de Paus – 1986

Lang ben ik vroeg geen slapen – 1986

Brisant – 1986

Vitaliteit – 1984

Mata Hari – 1978

Een Nagelaten Bekentenis – 1978

Scheiden – 1977

Van de Koele Meren Des Doods – 1976

De Andere Wereld – 1975

De Stok – 1974